

VERF & INKT #75

Magazine van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten VVVF | juni 2025

EUROPESE COMMISSIE LANCEERT CLEAN INDUSTRIAL DEAL 14
REGELDRUK SLOKT 3 PROCENT OMZET OP 18 WEERBAARHEID
TEGEN CYBERDREIGINGEN CRUCIAAL 22 NIEUWE CAMPAGNE
TOONT ONMISBAARHEID VERF EN INKT IN DAGELIJKS LEVEN
26 HOOGLERAAR ARJAN MOL OVER ONDERZOEK NAAR ACTIEF
CORROSIEWERENDE COATINGS 28

The Perfect Mix

Eskens Process Solutions, Kwaliteit en Service

Sterke merken, een ervaren team en een efficiënte service
zijn de ideale mix voor een waardevol partnership

WILHELM NIEMANN
MASCHINENFABRIK

WAB

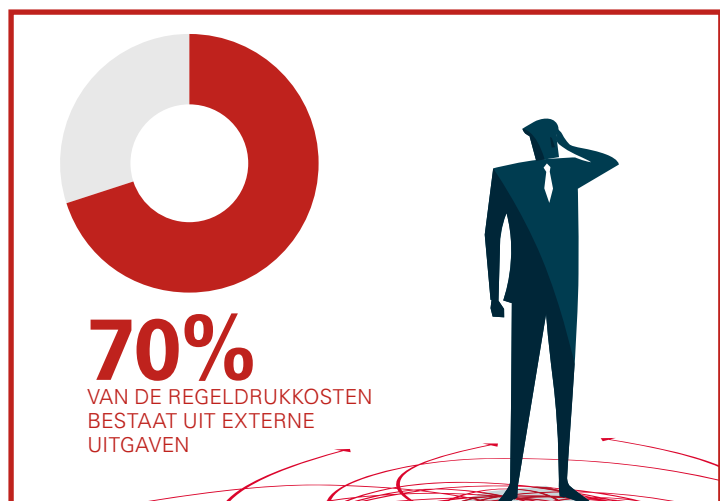
ESKENS
PROCESS SOLUTIONS

European Industry Summit 2025 The Clean Industrial Deal

**NIEUWE EUROPESE
KOERS: CLEAN
INDUSTRIAL DEAL
ALS VERSTERKING
VAN DE GREEN DEAL**

14

De Europese Commissie lanceerde 26 februari de Clean Industrial Deal. Wat houdt die precies in, waarom verschijnt hij juist nu, wat betekent dit voor de Nederlandse economie in het algemeen en verf- en drukinktbedrijven in het bijzonder? Verf en Inkt zocht het uit. 'Het kan een belangrijk signaal zijn voor een sterker industriebeleid.'

18

REGELDRUK REMT INNOVATIE IN CHEMISCHE MAAKINDUSTRIE

De regeldruk voor mkb-bedrijven in de chemische maakindustrie is fors en vormt een directe bedreiging voor innovatie en concurrentiekracht. Dit blijkt uit een onderzoek van KPMG naar regeldruk in het mkb, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Economische Zaken. De VVVF trekt aan de bel in de Tweede Kamer.

with optional
UN APPROVAL

Maximum resource conservation – highest quality & safety

SCHÜTZ GREEN LAYER is our eco-friendly, next-generation packaging.

Only high-quality SCHÜTZ recycle from our own global recycling programme is used to make the middle layer of the inner bottle, increasing the proportion of recycled plastic to as much as 68 %. This allows us to conserve natural resources and further improve the CO₂ footprint of our packaging.

Find out more at www.schuetz-packaging.net

SCHÜTZ (Benelux) B.V.
Westelijke Randweg 23
Haven 0413
NL-4791 RT Klundert
Telefoon +31 168 334 600
info1benelux@schuetz.net
www.schuetz.net/benelux

22

**WEERBAARHEID TEGEN
CYBERDREIGINGEN CRUCIAAL**

De cyberveiligheidseisen vanuit Europa nemen toe. Bedrijven moeten zich niet alleen beter wapenen tegen cyberaanvallen zelf, maar ook tegen de indirecte gevolgen ervan. Zo kan de uitval van elektriciteit of water de bedrijfsvoering ontwrichten. Bedrijven in de verf- en drukinktsector moeten zich ervan bewust zijn dat digitale weerbaarheid essentieel is en zich daar tijdig op voorbereiden.

**VAN WEGENVERF VOOR
VERKEERSVEILIGHEID TOT
ANTIBACTERIËLE COATINGS**

De VVVF lanceerde in mei de campagne 'Verf en inkt in de wereld om ons heen'. Een interactieve plattegrond laat uiteenlopende toepassingen zien: van wegenverf die bijdraagt aan de verkeersveiligheid en brandvertragende coatings tot antibacteriële verf in ziekenhuizen.

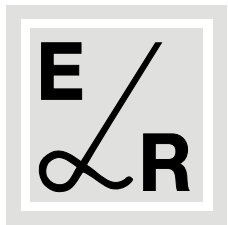
26

7 VOORWOORD MARLIES VAN WIJHE
Minder regeldruk, meer slagkracht**8 PROJECT**
Zandleven coatings beschermen zwaarste hijskraan ter wereld**10 NWS/SECTOR**
Selectie van nieuws en ontwikkelingen in de verf- en drukinktsector**28 BEROEP IN BEELD**
Hoogleraar corrosietechnologie en elektrochemie Arjan Mol over onderzoek naar actief corrosiewerende coatings**30 NWS/VVVF**
Nieuws en service van de vereniging**35 PODIUMPAGINA'S**
Bedrijven presenteren nieuwe producten en diensten voor de sector**OP DE COVER:**

De monumentale perron- en spookkappen van station Den Haag Hollands Spoor krijgen sinds januari 2025 een forse opknapbeurt. Dit rijksmonument, ontworpen door de Nederlandse architect D.A.N. Margadant, krijgt daarbij zijn originele kleuren terug. Tegelijkertijd worden kapotte ruiten vervangen en wordt houtrot hersteld. De werkzaamheden worden naar verwachting afgerond in de zomer van 2026. Met dit project wordt het culturele erfgoed beschermd en de levensduur van het station verlengd. Op basis van de uitkomsten van een historisch kleurenonderzoek is besloten om de huidige witte perronkappen terug te brengen naar hun originele lichtbruine kleur. Ook de zwarte gietijzeren pilaren krijgen hun oorspronkelijke groene tint terug. De coating komt van PPG.

WWW.PPG.COM / BEELD: SHANE VAN HATTUM | DUCKDEV.

E & R B.V.

Proven Excellence.

NETZSCH *Alpha*® NEOS de nieuwe standaard!

Al meer dan 40 jaar uw vertrouwde partner in procesmachines voor de verf- en inkt industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co N.V. bieden wij innovatie dispergeersystemen, parelmolens, mengmachines, afvulmachines & turnkey projecten voor de verf- & inkt industrie.

Optimaal dispergeren, malen, mengen en afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

DEVREE DEVREE

er-bv.com

NETZSCH
Proven Excellence.

VOORWOORD.

MINDER REGELDRUK, MEER SLAGKRACHT

Het kabinet is gevallen. Op een moment dat er juist veel moet gebeuren. Nederland heeft dringend behoefte aan een periode van stabiel en krachtig bestuur, met een kabinet dat in staat is toekomstgerichte beslissingen te nemen voor ons land. Een sprekend voorbeeld van zo'n noodzakelijke beslissing is de snelle vertaling van de begin dit jaar door de Europese Commissie gepresenteerde Clean Industrial Deal naar nationaal beleid.

De Clean Industrial Deal koppelt duurzaamheid aan versterking van de concurrentiekracht. Deze beleidslijn vraagt om een voortvarende omzetting in nationale wet- en regelgeving. Dit is niet het moment om stil te vallen. In dit magazine leest u meer over de Clean Industrial Deal en de kansen die deze strategie biedt. Niet alleen op het gebied van innovatie en verduurzaming, maar ook als het gaat om vermindering van regeldruk. Dat laatste staat gelukkig ook in Nederland op de agenda: in het recente regeldrukonderzoek van het ministerie van EZ werd onze sector expliciet onder de loep genomen.

Wat blijkt? Ruim 70 procent van de regeldrukkosten komt voort uit externe uitgaven zoals het inhuren van adviseurs, keuringen, rapportages en het aanschaffen van software voor registratie en compliance. Tweede Kamerlid Arend Kisteman van de VVD verdiepte zich in de praktijk, onder meer bij ons familiebedrijf in Zwolle. Regeldruk kwam uitgebreid aan de orde, zoals u in deze editie kunt lezen.

De toegenomen dreiging van cyberaanvallen en militaire spanningen benadrukt hoe kwetsbaar onze wereld is. Veiligheid komt daarom steeds hoger op de agenda en de overheid vraagt burgers en bedrijven om weerbaar te zijn. Europa speelt hier onder meer op in met de NIS2-richtlijn, die in Nederland in de loop van het jaar wordt omgezet in de Cyberbeveiligingswet. Grote bedrijven moeten

aan tal van eisen voldoen, maar ook voor kleinere ondernemingen is het belangrijk om voorbereid te zijn. Wat doe je als de stroom uitvalt? Welke activiteiten kunnen doorgaan? Wat voor mogelijke onveilige situaties kunnen ontstaan? Hebben we nog mechanische toegang tot alle ruimtes? Het is essentieel om hierop voorbereid te zijn.

De overheid adviseert burgers om een noodpakket in huis te hebben. Om onze medewerkers bewust te maken van hun eigen veiligheid en voorbereid te zijn op mogelijke uitval van toevoer systemen, hebben wij als Van Wijhe iedereen zo'n pakket meegegeven.

Hoewel het kabinet is gevallen, ligt er nog steeds een grote opgave. We moeten werken aan het versterken van de concurrentiekracht, het waarborgen van de veiligheid in Europa én het onderhouden van onze voorzieningen: van bruggen en verkeerspanelen tot woningen.

Tegelijkertijd vraagt de energietransitie om verdere verduurzaming, met zonnepanelen, windmolens en meer. Verf, coatings en drukinkt zijn daarbij onmisbaar. De VVVF laat met de interactieve kaart 'Verf & inkt in de wereld om ons heen' zien hoe breed onze sector bijdraagt aan de maatschappij. Zo krijgen politici, ambtenaren en andere betrokkenen een goed beeld van de impact van onze producten.

Verder zouden we in Verf&Inkt graag meer ondernemers aan het woord laten over ontwikkelingen in de sector. Kom maar op met de nieuwsberichten!

Marlies van Wijhe,
Voorzitter van de VVVF

ZANDLEVEN LEVERT BESCHERMENDE COATINGS VOOR ZWAARSTE HIJSKRAAN TER WERELD

De Mammoet SK6000, de zwaarste hijskraan ter wereld, begon in januari 2025 aan zijn eerste opdracht in Azië. Deze indrukwekkende elektrische ringkraan, met een hefvermogen van maar liefst 6.000 ton, is modulair opgebouwd en kan in ongeveer 300 containers wereldwijd worden vervoerd. Zandleven Coatings leverde de coatings voor de conservering van de hijskraan. Combistralen in Franeker en SCNN in Veenendam, beide gespecialiseerde bedrijven op het gebied van industriële oppervlaktetechniek, voerden in het tweede en derde kwartaal van 2024 de conserveringswerkzaamheden uit. Hierbij maakten ze gebruik van een zorgvuldig samengesteld coatingsysteem met meerdere lagen: een epoxyprimer voor optimale hechting en corrosiebescherming, een epoxy midcoat voor extra weerstand tegen slijtage en een polysiloxaan eindlaag voor langdurige bescherming en kleurbehoud.

WWW.ZANDLEVEN.COM
FOTO: MAMMOET

project

MEDEWERKERS DE IJSSEL, RIGO EN HERCULAN GESLAAGD VOOR VERFVAKMAN

Medewerkers van De IJssel Coatings, RIGO Verffabriek en Herculan hebben begin april met succes de opleiding Verfvakman van VAPRO afgerond. Gedurende zes maanden hebben zij gewerkt aan het verder verdiepen van hun kennis en vaardigheden in het verfproces. De zeven deelnemers doorliepen in het opleidingstraject van VAPRO vijf intensieve opleidingsblokken. De theorie werd gecombineerd met praktijkopdrachten in de eigen werkomgeving. Met de opleiding tot verfvakman hebben

de drie medewerkers van De IJssel Coatings, één van RIGO Verffabriek en drie van Herculan High Performance Flooring hun vakkennis vergroot, maar ze dragen zo ook bij aan de verde-

re professionalisering van hun organisatie. De VVVF feliciteert alle geslaagden van harte met dit mooie resultaat.

www.de-ijssel-coatings.nl
www.rigoverffabriek.nl

BASF COATINGS BIEDT SCHADEHERSTEL-BEDRIJVEN NUTTIGE TOOL

BASF Coatings introduceert de Eco-Impact Assessment-tool. Het instrument biedt een

integrale beoordeling van alle relevante materiaalstromen in een schadeherstelbedrijf, inclu-

sief spuit- en droogprocessen, productgebruik, afvalbeheer en wagenparkactiviteiten. De tool draait op het Refinity-platform, en maakt gebruik van data en praktijkmetingen van het schadeherstelbedrijf. De tool stelt ze in staat om hun prestaties te meten op ecologisch, economisch en sociaal vlak. Ze krijgen zo inzicht in hun bedrijfsvoering en hun ecologische voetafdruk. "De beoordeling resulteert in een CO₂-voetafdruk van het bedrijf en maakt het mogelijk om te benchmarken met andere schadeherstelbedrijven. Door de resultaten te vergelijken, helpt de tool om maatregelen te selecteren waarmee de prestaties worden verbeterd en de impact op het milieu verminderd", zegt dr. Rahel Reichmann, Head of Sustainability Automotive Refinish Coatings bij BASF.

www.refinity-solutions.com

INNOVATIEPROJECT VOOR BIODEGRADEERBARE COATINGS

Zeven organisaties, waaronder Koninklijke Van Wijhe Verf, werken samen in het nieuwe project Biodegradeerbare Coatings. Met financiële ondersteuning via de MOOI-regeling binnen het groeifondsprogramma Biobased

Circular gaat het consortium innovatieve en circulaire verfplossingen ontwikkelen. Het aanbod van duurzame verfgrondstoffen is nog onvoldoende en veel basismaterialen zijn afkomstig uit landen met minder strenge milieu- en arbeidsnormen. Om deze transitie te versnellen, hebben Koninklijke Van Wijhe Verf, Wydo, CliQ, Ecoat, Chain-

Craft, de Hanzehogeschool en Rijksuniversiteit Groningen de handen ineengeslagen. In dit consortium werken de partijen aan biobased alternatieven voor conventionele verfindrediënten. De nieuwe grondstoffen zullen grotendeels worden ontwikkeld uit reststromen van de biobased economie.

www.vanwijheverf.nl

KUNST, SPORT EN VERF IN NOORDBRABANTS MUSEUM

Hoe verbind je kunst, sport én verf op één plek? Dat laat AkzoNobel zien als partner van de tentoonstelling 'Doorzetters' in het Noordbrabants Museum in Den Bosch. Deze interactieve expositie maakt van het museum een 'sportschool voor het brein', waar bezoekers rennend of roeiend kunst kunnen ervaren. Voor de speciaal ontworpen

sportieve kunstobjecten leverde de verfproducent een transparante afwerklaag. In de tentoonstelling komen creativiteit en doorzettingsvermogen samen. Van een schilderij dat de inspanningen van een marathonloper laat zien tot een werk waarin de discipline van een zwemmer centraal staat. De tentoonstelling is tot en met 29 juni 2025 te zien in het Noordbrabants Museum in Den Bosch. www.akzonobel.com

PPG EN C3 LANCEREN DIGITALE LES 'DE GROENE VERFFABRIEK'

Maurice de Wit (directeur Productie en Logistiek bij PPG) en Jeroen Sijbers (C3 directeur) lanceerden 26 februari de digitale les 'De groene verffabriek'. Eerder ontwikkelde C3 met PPG al 'De duurzame fabriek', bestemd voor het basisonderwijs. Met 'De groene verffabriek' is er nu ook een volwaardige lesmodule voor leerlingen in 3 havo/vwo. In de in-

teractieve lesmodule 'De groene verffabriek' ontdekken leerlingen uit het 3e jaar havo/vwo hoe een verffabriek werkt aan duurzame innovaties. De digitale les is praktisch toepasbaar voor scheikundedocenten. De inhoud sluit bovendien aan op het scheikundecurriculum en behandelt onderwerpen als koolstofchemie en scheidingsmethodes. Dankzij financiële steun van PPG is de les gratis beschikbaar voor scholen. www.ppg.com

VERFBLIKOPENER.NL

- BESTEL RECHTSTREEKS BIJ DE FABRIKANT -

100 % Made in Solingen / Germany

Met **Elcometer** haalt u meer uit uw metingen.

Alles-in-één digitale inspectiekit met gratis ElcoMaster®-software.
Voor nauwkeurige metingen en rapportages van
oppervlakteprofiel, klimaatparameters en droge laagdikte.

MEDEWERKERS ANKER STUY COATINGS BEHALEN VERFVAKMAN-DIPLOMA

Zes medewerkers van Anker Stuy Coatings hebben in februari de opleiding Verfvakman van VAPRO afgerond. Ze doorliepen vijf intensieve opleidingsblokken, waarbij theorie werd gecombineerd met praktijkopdrachten in de eigen werkomgeving. Zo gaven ze onder meer een presentatie aan collega's over veiligheid en kwaliteit. Veilig

werken is essentieel in een verf-fabriek. Daarom is het belangrijk dat de medewerkers gevaarlijke situaties kunnen herkennen en weten hoe ze moeten handelen als er toch iets misgaat. Ook het leveren van producten van hoge kwaliteit is van groot belang. In hun presentatie gingen de medewerkers in op het begrip kwaliteitszorg en de toepassing van ISO-normen. De VVVF feliciteert alle geslaagden van harte met dit mooie resultaat!

www.ankerstuy.nl

MUURSCHILDERING BRENGT HISTORIE PURMEREND TOT LEVEN

In Purmerend prijkt een indrukwekkende muurschildering aan de Kolfstraat van kunstenaarscollectief De Strakke Hand. De muurschildering is gebaseerd op een oude foto uit het archief van de Vereniging Historisch Purmerend. De minerale verf van KEIM brengt het verleden van de stad tot leven. In het bijzonder staat de ooit zo levendige veemarkt

centraal. Ontwerper Stefan van De Strakke Hand heeft het beeld bewerkt en aangepast aan de moderne omgeving, met extra diepte, warme tinten en een opvallend schapehoofd als symbolisch element. De muurschildering is uitgevoerd in opdracht van woningcorporatie Intermaris. Het project is een schoolvoorbeeld van hoe kunst, geschiedenis, duurzaamheid en vakmanschap samenkomen op de gevel.

www.keim.nl

JUBILARISSEN DE IJSSEL COATINGS ONTVANGEN ZILVEREN VVVF-MEDAILLE

Hans Springvloet Dubbeld en Jaco de Korte vierden in februari hun 25-jarig jubileum bij De

IJssel Coatings. Als blijk van waardering voor hun jarenlange inzet in de branche ontvingen zij de zilveren VVVF-medaille. Er is veel animo voor de VVVF-medailles voor jubilarissen. Al 25 jaar zijn de twee medewerkers

NIEUWE EILANDBRUGGEN BESCHERMD TEGEN WEER EN WIND

De nieuwe Annemie Wolffbrug en Lee Millerbrug, die de eilanden van IJburg in Amsterdam met elkaar verbinden zijn voorzien van een nieuwe coating. Deze bescherm lagen zorgen ervoor dat de bruggen bestand zijn tegen weer en wind, en dragen bij aan een langere levensduur. De betonnen onderbouw en dekken van de bruggen zijn gebouwd door Mobi-

lis en maken deel uit van een groter project waarin natuurinclusief bouwen centraal staat. De nieuwe Eilandbruggen zijn uitgerust met onder meer nestvoorzieningen voor vleermuizen en zwaluwen. De staalconstructie is geproduceerd door het Belgische bedrijf Iemants. Applicateur Smulders BV heeft de Eilandbruggen behandeld met de coatings van AkzoNobel. De bruggen worden naar verwachting in de eerste helft van 2026 in gebruik genomen.

www.akzonobel.com

VAN WIJHE EN ONDERHOUDNL INSPIREREN VROUWEN IN VASTGOED-ONDERHOUD

Op 7 maart organiseerden Koninklijke OnderhoudNL en Wijzonol een inspirerend event voor vrouwen in het vastgoedonderhoud, rond Internationale Vrouwendag. OnderhoudNL presenteerde de campagne 'Wij Onderhouden Van' en Van Wijhe Verf de videoserie 'Vrouwen in Techniek'. Doel: vrouwen ver-

binden, inspireren en netwerken stimuleren. CEO Marlies van Wijhe opende met een persoonlijk verhaal over het familiebedrijf. Laurien van Lammertink deelde haar ervaring met het overnemen van het familiebedrijf op haar 26e. Keynote spreker Esther Crombag, blind sinds haar elfde, sprak over veerkracht en positiviteit. 's Middags volgde een rondleiding door de productie, R&D en het kleurenlab van Van Wijhe Verf, plus een demonstratie van SolidLux.

www.vanwijheverf.nl

onmisbare pijlers binnen het bedrijf. Hans is steun en toeverlaat voor klanten in Zuid-Nederland en België in zijn functie van senior sales/accountmanager. Jaco begon zijn loopbaan op de pigmentpasta-afdeling en is

inmiddels dé specialist achter de Double Coat-productie. In de loop van 2025 viert vier andere collega's bij De IJssel Coatings eveneens hun 25-jarig jubileum.

www.de-ijssel-coatings.nl

EUROPA LANCEERT CLEAN INDUSTRIAL DEAL ALS AANVULLING OP EU GREEN DEAL

De Clean Industrial Deal wordt nu uitgewerkt. Wat houdt die precies in, waarom verschijnt hij juist nu, wat betekent dit voor de Nederlandse economie in het algemeen en verf- en drukinktbedrijven in het bijzonder? Verf en Inkt zocht het uit. 'Het kan een belangrijk signaal zijn voor een sterker industriebeleid.'

TEKST: KEES JAN VAN KESTEREN
FOTO'S: EUROPEAN COMMISSION / VVVF

Eerst was er de EU Green Deal van Frans Timmermans bedoeld om de Europese Unie in 2050 klimaatneutraal te maken. Daarna kwam voormalig Mario Draghi (voormalig voorzitter van de Europese Centrale Bank en oud-premier van Italië) eind 2024 met een lijvig document om de positie van de Europese industrie te verbeteren. Die hapert namelijk, met name – maar niet alleen – door de hoge energieprijzen.

"De Europese Commissie heeft de aanbevelingen van Draghi omarmd", zegt Jaitske Feenstra, directeur van de VVVF. In februari was ze aanwezig bij de Europese Industry Summit in Antwerpen waar de Europese Commissie de deal presenteerde.

Bij deze gelegenheid besprak commissievoorzitter Ursula van der Leyen en commissaris Wopke Hoekstra de plannen met de industrie. "Von der Leyen vindt de Europese industrie overduidelijk belangrijk. De Clean Industrial Deal richt zich op het versterken van de concurrentiekracht, door het verlagen van de energieprijzen, het verminderen van regeldruk en het stimuleren van de circulaire economie."

Startschot

"Je kunt het zien als een statement van de Europese Commissie", vult Gert Jan Kramer aan. Kramer is hoogleraar aan het Copernicus Instituut voor Duurzame Ontwikkeling van de Universiteit van Utrecht. Hij is co-auteur van een wetenschappelijk factsheet over de Clean Industrial Deal dat op verzoek van de Tweede Kamer is opgesteld.

Met de voorstellen wil de Europese Commissie volgens Kramer laten zien dat Europa waarde hecht aan haar industrie. "Ook geeft Europa hiermee een signaal af aan de lidstaten: let op uw zaak, het is aan de individuele lidstaten om de verduurzamende industrie in staat te stellen te floreren en toekomstbestendig te maken."

Ondernemersorganisaties VNO-NCW en MKB-Nederland laten een soortgelijk geluid horen. Deze deal is 'geen endgame, maar een startschot' luidde de kop boven het persbericht waarin de werkgevers reageerden op de voorstellen.

"Hiermee kennen we de visie van de Commissie voor de industrie in Europa op de korte en middellange termijn", vat Frederik van Til samen. Hij is namens VNO-NCW adviseur Europese Zaken in Brussel. "De plannen vinden wij positief, maar nu, en dat is echt cruciaal, gaat het om de precieze invulling."

Contouren

Een antwoord op Draghi, een statement en een startschot. Maar wat weten we nu precies over de contouren van deze Industrial Deal? Het is een strategie met aankondigingen voor verdere acties en financiële fondsen, die tijdens deze nieuwe EU-termijn moeten worden omgezet in wetgeving en financiering (2024-2029).

De woorden 'clean' en 'industrial' zeggen het eigenlijk al. Deze deal is een voorzet van de Europese Commissie aan de lidstaten om het concurrentievermogen van de industrie te koppelen aan duurzaamheidsdoelstellingen. De Europese Commissie wil zo de overgang naar een schone economie versnellen en tegelijkertijd het

concurrentievermogen van de Europese industrie versterken. Dit kan bijvoorbeeld door energieprijzen te verlagen en efficiënt gebruik of hergebruik van schaarse materialen te stimuleren.

“Je moet niet vergeten in welk geopolitiek tijdsgewricht we leven”, licht Kramer toe. “Het draait ook om de vraag hoe zelfvoorzienend we zijn in Europa. Met deze deal stelt de Europese Commissie de lidstaten in staat om de randvoorwaarden te creëren die nodig zijn om, van basisindustrie tot eindproduct, zelfvoorzienend te zijn. Dat is wat mij betreft echt het lonkende perspectief.”

Richtingen

“Deze deal geeft de richting aan. Maar we praten over een kluwen aan problemen en er is niet één silver bullet om alles in één keer op te lossen. Wat wel kan, is tegelijk op alle fronten stappen zetten en dat is met name ook aan de lidstaten”, stelt Van Til.

Van Til noemt drie belangrijke elementen van de Clean Industrial Deal: het verlagen van de energieprijzen, vereenvoudiging van regels en het stimuleren van de marktvraag naar duurzame producten. “Als het gaat om de energieprijzen heeft de Commissie beperkte bevoegdheid, maar doet het goede aanbevelingen aan lidstaten om energiebelasting en elektriciteitsnettarieven te verlagen. Landen als Duitsland en Frankrijk maken hier al gebruik van, dus in Nederland betalen we meer dan de ons omringende landen. Daar moet Nederlandse dus nationaal gaan leveren.”

“Te veel regeldruk is in algemene zin slecht voor onze concurrentiepositie”, vervolgt Van Til. “De Nederlandse economie is dan ook zeer

zeker gebaat bij plannen om dat te veranderen. En kijken we naar het stimuleren van een duurzame marktvraag, dan kan de EU bijvoorbeeld duurzaamheidseisen stellen bij aanbestedingen of door het hanteren van productstandaarden.”

Symbolische betekenis

Maar de Clean Industrial Deal wil meer dan alleen het bestaande vereenvoudigen. Als onderdeel van de Clean Industrial Deal wil de Europese Commissie ook dat er geïnvesteerd wordt in sectoren, bijvoorbeeld kunstmatige intelligentie, die bepalend kunnen zijn voor de toekomst.

GERT JAN KRAMER
HOUGLERAAR UNIVERSITEIT
VAN UTRECHT

FREDERIK VAN TIL
VNO-NCW ADVISEUR EUROPESE
ZAKEN IN BRUSSEL

“Er is wel sprake van een hoeveelheid geld, die in deze context is gereserveerd”, zegt Kramer. “Dat is echter geen nieuwe investeringsruimte, maar geld dat al eerder voor de industrie bereid was gesteld. En het is sowieso maar een fractie van wat er echt in de industrie geïnvesteerd moet worden. Het gaat echt om het signaal. Heel lang stonden alle maatregelen richting industrie alleen in het teken van duurzaamheid. Nu, en dan met name vanuit Europa, wordt de discussie verbreed en daarmee ook de waarde van de industrie herkent.”

Kramer denkt overigens ook dat de Clean Industrial Deal op het goede moment komt. “Tien tot twintig jaar geleden was dat misschien anders, maar bedrijven zijn nu wel doordrongen van de noodzaak van verduurzaming. Daarom zijn er best goede stappen gezet in de energietransitie. Maar om nu verder te komen, zijn individuele programma’s niet meer genoeg. Het is tijd voor een systeemtransitie en deze deal zou daarvoor een duwtje in de richting kunnen zijn.”

Uitwerking

Het is de precieze uitwerking die de effecten van de Clean Industrial Deal zal bepalen. “Vereenvoudiging is natuurlijk een onderwerp dat op zich al langer op de agenda staat”, ziet Van Til. “Daar zijn dan ook op de korte termijn resultaten te behalen die bedrijven direct zullen merken. Dat kun je bijvoorbeeld zien aan de wetsvoorstellen van de Commissie om duurzaamheidsrapportage te vereenvoudigen.”

Volgens Van Til vinden de werkgeversverenigingen het met name belangrijk dat de deal op korte termijn leidt tot concrete acties. “Wij willen dat alle stoplichten voor groene investeringsbeslissingen op groen komen te staan, maar we hebben niet veel tijd meer te verliezen. En belangrijk is hoe dan ook dat Europa gezamenlijk optrekt, want anders krijgen we een ongelijk speelveld met onze buurlanden.”

Kramer sluit zich aan bij de oproep tot een gelijk speelveld. “In ons factsheet doen we eigenlijk twee aanbevelingen aan de Tweede Kamer: breng de energiekosten omlaag en wees realistisch over het haalbare tempo van verduurzaming.”

Over de energiekosten zegt Kramer: “We hebben in Nederland domme dingen gedaan, die ertoe hebben geleid dat de prijzen in ons land hoger zijn dan in de ons omringende landen. Daarmee zetten we onszelf buitenspel en dat is niet verstandig.”

En over het tempo van verduurzaming: “In het verlengde daarvan moeten we ons realiseren dat verduurzaming een lang traject is. Ik zou willen pleiten voor pragmatisme. Dat kan bijvoorbeeld door ook blauwe waterstof, waterstof uit aardgas dus waarbij de vrijkomende CO2 wordt opgevangen en opgeslagen, te omarmen in de industrie. Als we flexibel en intelligent gebruik maken van de mogelijkheden die er zijn, dan kan deze deal heel positief uitpakken.”

CLEAN INDUSTRIAL DEAL EN DE VERF- EN DRUKINKTBEDRIJVEN

Ook voor de verf- en drukinktbedrijven biedt de Clean Industrial Deal onder andere dalende energieprijzen en eenvoudiger regels. Feenstra: “Wij zijn geen energie-intensieve sector, dus de voordelen van langere energiekosten zijn voornamelijk indirect. Beleidsmatig is dit allemaal wel goed nieuws. Maar we merken dat ambtenaren gewend zijn om knelpunten op te lossen met nieuwe regels. En we willen juist toe naar minder of in elk geval eenvoudiger regels.”

“Voor onze sector biedt deze deal vooral kansen als we kijken naar het verminderen van regeldruk en rapportageverplichtingen, met behoud van de bestaande duurzaamheidsagenda. Dat is ook dringend nodig, want zeker voor mkb-bedrijven is de regeldruk niet meer bij te houden”, vervolgt ze.

Een rapport met voorstellen om een vermindering van regeldruk te bereiken, werd daarom vorige maand gepubliceerd door CEPE, de Europese koepelorganisatie voor producenten van verf, drukinkt en kunstenaarsverf. Auteur van dit rapport is Jeroen Hagman van de VVVF.

Hagman: “Juist ook de commissie in Brussel heeft behoefte aan concrete voorstellen vanuit de branches. Wij zijn gekomen tot negentien vereenvoudigingsvoorstellen, variërend van een actieplan om te zorgen voor gelijke milieuregels in alle Europese landen tot het schrappen van de microplastics rapportageverplichting en van het schrappen van eisen aan lettergroottes op etiketten tot het toelaten van QR-codes om veiligheidsinstructiebladen te vinden.”

Dat de Europese Commissie goed is in het formuleren van mooie plannen, zeggen zowel Feenstra als Hagman. Voor de bedrijven zal daarom veel afhangen van de vervolgstappen die Brussel en Den Haag zullen zetten.

“Wij zullen de komende maanden op beide plekken onze input leveren”, zegt Feenstra: “Zowel Brussel als Den Haag is belangrijk, want de regeldruk is het gevolg van zowel Europese regels als nationale koppen.”

CHRISTEL DAVIDSON
DIRECTEUR CEPE

‘De Clean Industrial Deal biedt kansen voor duurzame groei’

De Europese Commissie werkt aan aanvullend industriebeleid dat de concurrentiekracht van Europa moet versterken binnen de kaders van de EU Green Deal. Maar wat betekent de Clean Industrial Deal in de praktijk voor de verf- en drukinktindustrie? Christel Davidson, directeur van de Europese koepelorganisatie CEPE, geeft haar visie.

“De Clean Industrial Deal richt zich vooral op het versterken van de Europese concurrentiekracht,” vertelt Davidson. “De focus ligt op de meest energie-intensieve sectoren, zoals grondstoffenproducenten. Voor onze sector zijn de gevolgen vooral indirect, maar zeker niet onbelangrijk.” De Clean Industrial Deal kan volgens haar bijdragen aan een stabiel en concurrerender ondernemingsklimaat. Europa wil met dit plan voorkomen dat industrieën uitwijken naar buiten Europa door hoge klimaatkosten, het zogeheten ‘carbon leakage’. Zo blijft de klantenbasis voor de sector behouden. “Door in te zetten op strategische autonomie en een circulaire economie stimuleert de deal de industrie naar duurzame en veilige oplossingen.”

Concurrerender Europa

De grootste kans van de Clean Industrial Deal ligt in het streven naar een concurrerender en zelfredzamer Europa, stelt Davidson. “Dat is in het belang van ons allemaal. Voor onze industrie betekent de groene transitie bovendien een sterke toename in de vraag naar duurzame coatings. Denk aan toepassingen in windmolens, zonnepanelen, elektrische voertuigen, batterijen en energiezuinige gebouwen.”

Al die technologieën vragen volgens de CEPE-directeur om hoogwaardige, duurzame verf- en coatingoplossingen. Dat stimuleert innovatie en biedt groeikansen. De uitdaging zit, zoals vaak, in de uitvoering. “Energieprijzen vallen bijvoorbeeld onder nationale bevoegdheid. De EU zal dus de lidstaten op effectieve wijze moeten meekrijgen om de ambities waar te maken.”

CEPE ondersteunt de strategische ambitie van de Clean Industrial Deal. “Met dit plan erkent de EU dat duurzaamheid en een sterke industriële basis hand in hand moeten gaan om Europa concurrerend te houden. Dat vinden wij een belangrijk signaal. We waarderen het dat de EU oog heeft voor de behoeften van onze industrie in deze roerige tijden.”

ONDERZOEK:

REGELDRUK SLOKT 3 PROCENT VAN OMZET OP IN CHEMISCHE MAAKINDUSTRIE

De regeldruk voor mkb-bedrijven in de chemische maakindustrie is fors en vormt een directe bedreiging voor innovatie en concurrentiekracht. Dat blijkt uit een onderzoek van KPMG naar regeldruk in het mkb, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Economische Zaken.

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO: VVVF / ILLUSTRATIES: ISTOCK

KPMG onderzocht de regeldruk bij mkb-bedrijven in drie sectoren, waaronder de chemische maakindustrie. De VVVF en andere brancheorganisaties binnen Mengend Nederland leverden input. Centrale vragen: waar lopen ondernemers in de praktijk tegenaan, en hoe kan de overheid de regeldruk verminderen en werkbaar maken?

Om de regeldruk meetbaar te maken, werkte EZ met een zogenoemd mkb-indicatorbedrijf: een fictieve verfproducent met 55 fte en een jaaromzet van 15 miljoen euro. Dit bedrijf staat model voor de sector: het mengen van grondstoffen tot eindproducten, opslag van gevaarlijke stoffen, etikettering en verkoop aan zowel bedrijven als consumenten.

Voor dit modelbedrijf bracht KPMG tachtig wettelijke verplichtingen in kaart, waarvan 56 procent sectorspecifiek is. "Denk aan regels voor het maken van veiligheidsinformatiebladen, het minimaliseren van de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen en de regels rondom veilig werken", aldus Jeroen Hagman, regulatory & public affairs manager bij de VVVF.

Externe uitgaven domineren

Opvallend is dat 70 procent van de regeldrukkosten bestaat uit externe uitgaven, zoals het inhuren van adviseurs, keuringen, rapportages en het aanschaffen van software voor registratie en compliance. De overige dertig procent betreft interne tijdsbesteding.

70%

VAN DE REGELDRUKKOSTEN
BESTAAT UIT EXTERNE
UITGAVEN

KPMG onderzocht ook de werkbaarheid van regels. Hoe complex is de verplichting, hoe voorspelbaar is het proces en hoeveel ondersteuning krijgen bedrijven? Daaruit blijkt dat de zwaarste lasten vaak gepaard gaan met de minste werkbaarheid. “Zo ervaren de ondernemers vooral de verplichtingen rondom zeer zorgwekkende stoffen en de invoering van de Europese stoffenwetgeving REACH als zwaar en complex”, zegt Hagman.

Het aantonen en minimaliseren van ZZS kost gemiddeld meer dan 70.000 euro per jaar, mede door de noodzaak om externe deskundigen in te schakelen en productformulering aan te passen. Bovendien wordt de ZZS-lijst voortdurend bijgewerkt, is meetapparatuur niet altijd geschikt en hanteert het bevoegd gezag eigen interpretaties. Daarnaast moeten vergunningplichtige bedrijven vermijdings- en reductieprogramma's opstellen, emissies rapporteren én rekening houden met aankomende verplichtingen, zoals een nationale ZZS-emissiedatabase en een meldplicht ZZS-stoffen in afval. ZZS is een puur Nederlandse verplichting, andere Europese landen hebben niet zo'n vergaand stoffenbeleid.

MINISTERIE ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT ZET ZICH IN OM ONNODIGE REGELDRUK AAN TE PAKKEN

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat erkent dat ondernemers veel tijd, geld en energie kwijt zijn aan regeldruk. Regels zijn absoluut noodzakelijk voor ondernemers en consumenten, maar te veel en onwerkbare regels maken ondernemen onnodig complex en duur. Dat zet een rem op onze economische groei, stelt de woordvoerder van het ministerie.

Het ministerie liet in 2023 onderzoek uitvoeren bij zes verschillende sectoren in het mkb, met als doel om zowel de regeldrukkosten als de werkbaarheid van regels in kaart te brengen. De gekozen sectoren zijn indicatief voor het brede mkb, zodat wanneer een regel voor de ene sector wordt vereenvoudigd, andere sectoren daar ook profijt van hebben. Om een nog beter beeld te krijgen van het mkb is het aantal sectoren verder uitgebreid met drie nieuwe sectoren in het vervolgonderzoek in 2025: de chemische maakindustrie, de automotive-sector en de financiële adviessector.

Volgens de woordvoerder zijn de resultaten uit het vervolgonderzoek herkenbaar, omdat een deel van de knelpunten ook naar voren is gekomen uit het eerdere onderzoek in 2023. Nieuwe knelpunten die uit dit onderzoek naar voren zijn gekomen zijn vooral de sectorspecifieke regels. De uitkomsten van dit onderzoek maken deze knelpunten inzichtelijk en hierdoor kan het ministerie er gericht mee aan de slag.

Meer bevoegdheden ATR

Uit het jaarverslag van het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) blijkt dat er in 2024 alleen maar regels zijn bijgekomen. Hoe wil het ministerie voorkomen dat de regeldruk, netto gezien, alsnog verder toeneemt? De woordvoerder verwijst naar de instellingswet ATR die onlangs door de Tweede Kamer is aangenomen. Deze instellingswet geeft de ATR een permanente status en vergroot het mandaat van ATR, waardoor zij meer bevoegdheden krijgt. Ook is de Bedrijfseffectentoets (BET) aangepast, waardoor de effecten voor het bedrijfsleven in een vroeg stadium van het wetgevingsproces in kaart worden gebracht. Het mkb is in de nieuwe BET niet meer de uitzondering, maar de regel. Daarnaast vergroot de (Rijks)overheid de aandacht voor regeldruk die wordt veroorzaakt met nieuwe wet- en regelgeving.

Het ministerie spreekt verder met ondernemers en brancheorganisaties over verschillende thema's, waaronder regeldruk. “Door ondernemers te betrekken kunnen we hun perspectief gebruiken om onnodige regeldruk effectief aan te pakken. Dit gebeurt bijvoorbeeld via de MKB-toets, maar ook via werkgroepen voor de verschillende thema's en knelpunten die worden aangepakt met het Regeldrukreductieprogramma”, aldus de woordvoerder.

KAMERLID AREND KISTEMAN: 'JUIST NÚ DOORPAKKEN OP REGELDRUK VOOR HET MKB'

Tweede Kamerlid Arend Kisteman (VVD) laat er geen misverstand over bestaan: de regeldruk voor het midden- en kleinbedrijf moet fors omlaag. Als oud-ondernemer weet hij uit eigen ervaring hoe complexe, verouderde of niet-gecoördineerde wet- en regelgeving het mkb dagelijks hindert. Sinds zijn aantreden in de Kamer eind 2023 voert hij daarom actief het woord op dit onderwerp, waarbij hij zich profileert als een van de meest uitgesproken pleitbezorgers van een werkbare en mkb-vriendelijke regelgeving.

Tijdens een werkbezoek begin mei aan Koninklijke Van Wijhe Verf in Zwolle ging Kisteman onder meer in gesprek met VVVF-directeur Jaitske Feenstra over de impact van wetgeving op innovatie, productontwikkeling en internationale concurrentiepositie. Directeur Marlies van Wijhe van de verfproducent presenteerde concrete voorbeelden van hoe Europese regelgeving vaak wel beperkingen oplegt, maar geen ruimte biedt voor innovatieve alternatieven. Kisteman herkende dat meteen: "De wetgeving loopt altijd achter op de activiteiten bij bedrijven. Je ziet dat ondernemerschap vaak wordt afgeremd door regels die ooit goed bedoeld waren, maar in de praktijk niet meer werken."

Oplossingsgericht

Een belangrijk onderwerp tijdens het bezoek was het regeldrukonderzoek. Jeroen Hagman van de VVVF presenteerde twee gerichte voorstellen om de regeldruk merkbaar te verlagen. Het eerste voorstel richt zich op het

verbeteren van de werkbaarheid van het ZZS-beleid en het tweede voorstel op de Aanvullende Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (ARIE). Deze regeling is een nationale kop op Europees beleid. Die zorgt niet alleen voor veel regeldruk, maar is ook slecht werkbaar in de ogen van de ondernemers

Ook hier toonde Kisteman zich betrokken en oplossingsgericht. Hij neemt het standpunt over de ARIE-regeling mee tijdens een debat in de Tweede Kamer over arbeidsomstandigheden. Verder verwees hij naar zijn eigen motie, die in februari 2025 door de Tweede Kamer werd aangenomen. Deze motie verzoekt het kabinet om uiterlijk eind 2026 de onnodige regeldrukkosten voor negen representatieve mkb-indicatorbedrijven met 20 procent te verminderen.

Daad bij het woord

Volgens Kisteman is het nu zaak dat de politiek de daad bij het woord voegt. "We moeten zorgen dat ondernemers weer ruimte krijgen om te doen waar ze goed in zijn: innoveren, investeren en bijdragen aan economische groei. Dat begint bij regelgeving die praktisch uitvoerbaar is en aansluit bij de realiteit van bedrijven." Zijn inzet wordt breed gewaardeerd binnen het mkb. Ook binnen de verf- en drukinktsector klinkt de roep om meer politieke aandacht voor uitvoerbaarheid, proportionaliteit en Europese afstemming steeds luider.

Hoge kosten

De hoge regeldrukkosten drukken zwaar op de innovatie- en concurrentiekracht van het mkb in de chemische maakindustrie. Hagman: "Zeventig procent van de R&D-capaciteit van mkb-bedrijven in de verf- en drukinktindustrie gaat niet naar technologische vernieuwing, maar naar het zoeken naar alternatieve stoffen voor formuleringen omdat regelgeving steeds meer stoffen verbiedt." Het is weliswaar een vorm van innovatie om op een veiligere stof over te schakelen, maar het kan ook betekenen dat een verf minder lang meegaat. Bovendien is de investeringscapaciteit van een gemiddeld mkb-bedrijf al niet heel groot. "Wanneer er jaarlijks ongeveer 494.000 euro naar regeldrukkosten gaat, kan een bedrijf uiteraard minder uitgeven aan innovatie", aldus Hagman.

Een belangrijke conclusie uit het rapport is dat Nederland vaak een eigen invulling geeft aan Europese regels. Zo telt Nederland bijna 13.000 ZZS en 350 potentiële ZZS, tegenover ongeveer 400 op Europees niveau. Deze 'nationale koppen' zorgen voor extra lasten die ondernemers in andere EU-landen niet kennen en vergroten het risico dat productie naar het buitenland verschuift.

Tweede Kamer

Na de publicatie van het EZ-onderzoek benaderde de VVVF namens Mengend Nederland meerdere Tweede Kamerleden. Dit leidde ertoe dat de Tweede Kamer op 15 april een motie van de BBB aannam waarin het kabinet wordt opgeroepen om ook sectorspecifieke regeldruk voor de chemische maakindustrie gericht aan te pakken. Deze aanpak moet onderdeel worden van de bredere kabinetsdoelstelling om de totale regeldruk met 20 procent te verminderen. De motie kreeg brede steun. Alleen de SP en Partij voor de Dieren stemden tegen.

Het ministerie van Economische Zaken neemt de resultaten mee in het actie-

programma Minder Druk Met Regels. Binnen een ministeriële stuurgroep worden onderwerpen gekozen waarbij ondernemers uit verschillende sectoren baat hebben bij de vereenvoudiging van regels. Momenteel bekijkt het ministerie bijvoorbeeld of de regeldruk rond de Algemene verordening gegevensbescherming, werkgebonden personenmobilititeit en re-integratie zieke medewerker en arbeidsomstandigheden verder kan worden verminderd.

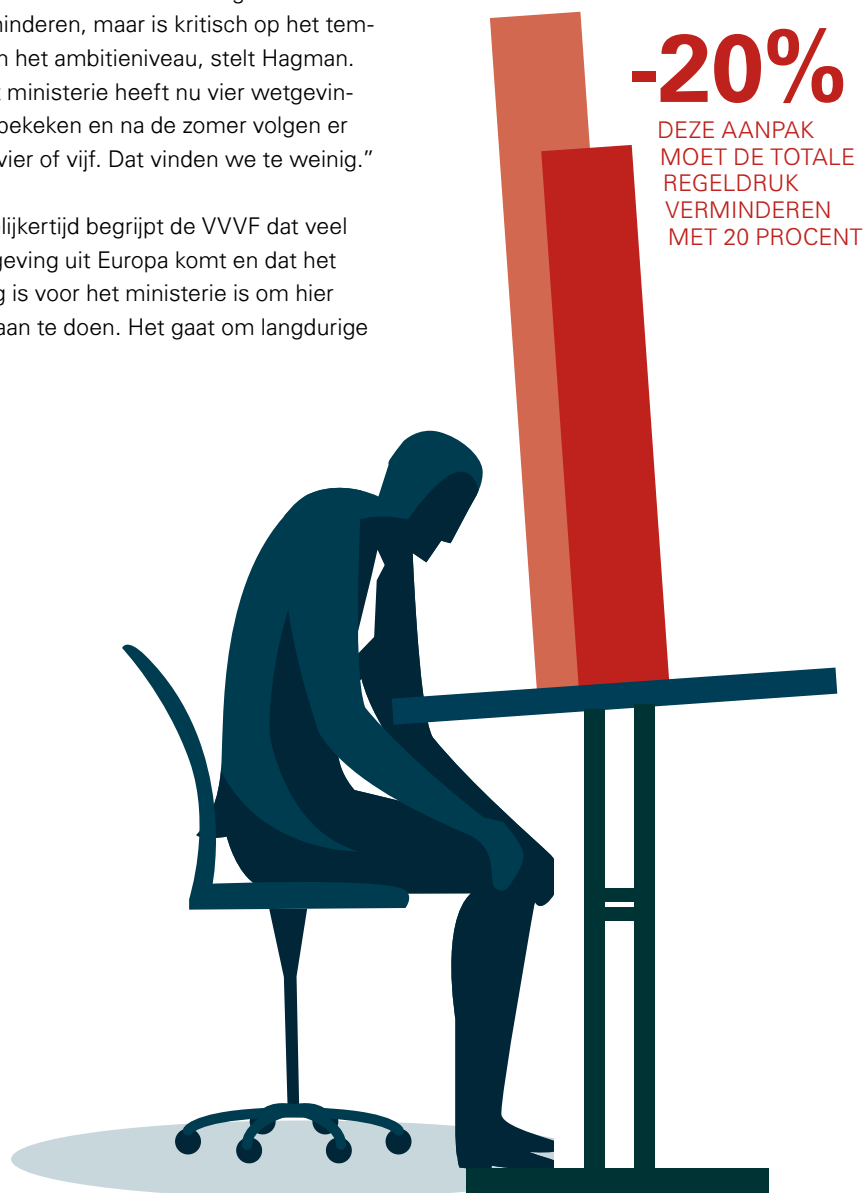
Hoger ambitieniveau

De VVVF waardeert de inspanningen van het ministerie om de regeldruk te verminderen, maar is kritisch op het tempo en het ambitieniveau, stelt Hagman. "Het ministerie heeft nu vier wetgevingen bekeken en na de zomer volgen er nog vier of vijf. Dat vinden we te weinig."

Tegelijkertijd begrijpt de VVVF dat veel wetgeving uit Europa komt en dat het lastig is voor het ministerie is om hier iets aan te doen. Het gaat om langdurige

trajecten waar veel afstemming tussen de verschillende lidstaten voor nodig is. Dat geldt echter niet voor de nationale koppen op Europese regelgeving.

De VVVF vraagt via Mengend Nederland dat er in het actieprogramma Minder Druk Met Regels in ieder geval aandacht is voor twee nationale koppen: de Aanvullende Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (arbobeleid) en het Zeer Zorgwekkende Stoffen-beleid (milieubeleid).

'DE IMPACT VAN STROOMUITVAL KAN ENORM ZIJN'

TEKST: PIETER VAN DEN BRAND
FOTO: ISTOCK

De cyberveiligheidseisen vanuit Europa nemen toe. Bedrijven moeten zich niet alleen beter wapenen tegen cyberaanvallen zelf, maar ook tegen de indirecte gevolgen ervan. Zo kan de uitval van elektriciteit of water de bedrijfsvoering ontwrichten. Bedrijven in de verf- en drukinktsector moeten zich ervan bewust zijn dat digitale weerbaarheid essentieel is en zich daar tijdig op voorbereiden.

TAMARA IDEMA
BRANCHMANAGER BIJ VVVF

Europa schroeft de cybersecurity-eisen op. Steeds meer bedrijfstakken, niet alleen de energie- en drinkwatersector en de telecom, moeten zich beschermen tegen cyberaanvallen. De eisen staan in de Cyberbeveiligingswet (Cbw), die naar verwachting in het najaar in werking treedt en is gebaseerd op de Europese NIS2-richtlijn voor netwerk- en informatieveiligheid. Bedrijven

die onder de cyberbeveiligingswet vallen, moeten hun netwerken en systemen beschermen en significante IT-incidenten melden. Ook moeten ze ervoor zorgen dat toeleveranciers hun cybersecurity op orde hebben en hen hierop aanspreken, als dat niet het geval is. Bedrijven in verf- en inktsector die niet onder de cyberbeveiligingswet vallen, zullen dus ook met de regelgeving te maken krijgen.

"Cyberveiligheid is belangrijk. Cyberaanvallen zijn een steeds grotere bron van zorg", zegt branchemanager Tamara Idema van de VVVF. "De nieuwe wetgeving houdt niet alleen in dat

bedrijven hun netwerk en systemen tegen incidenten moeten beschermen, maar ook de fysieke omgeving waarin deze zich bevinden. Iedereen in onze sector moet weten dat deze regelgeving eraan komt en dat zij vanuit keten vragen kunnen verwachten of hun cyberveiligheid goed op orde is."

De VVVF heeft zich aangesloten bij Samen Digitaal Veilig. Dit platform, opgezet door VNO-NCW en MKB-Nederland biedt handvatten voor de leden om na te gaan of ze de juiste cyberveiligheidsmaatregelen hebben getroffen, om aan klanten aan te tonen dat ze veilig werken. Op het platform kunnen bedrijven zich voorbereiden op een externe audit, wat helpt om een certificaat te krijgen dat aantoont dat ze hun digitale veiligheid goed hebben geregeld.

Weerbaarheid

Cruciaal is, stelt Idema, dat bedrijven zich voorbereiden op de impact die cyberaanvallen indirect op hun bedrijfsvoering kunnen hebben. "Er zijn aanvallen gericht op het saboteren van kritieke infrastructuur, zoals de stroom- en watervoorziening en het internet. De impact van stroomuitval kan enorm zijn voor je bedrijf. Gaat je productie nog wel door? Hoe zit het met de opslag van gevaarlijke stoffen of de luchtafzuiging op de werkvloer?" Idema adviseert bedrijven dan ook om na te gaan waar ze kwetsbaar zijn. "De meeste processen in een bedrijf worden vandaag de dag elektronisch aangestuurd, zelfs toegangsdeuren. Heb je daar ook nog een mechanische bediening voor, zodat je zo'n deur van buiten en van binnen met de hand kunt openen? Heb je back-ups gemaakt van je systemen en heb je getest hoe je ze terugzet? Als medewerkers uit dienst gaan, zorg je dan dat ze hun toegangspasje inleveren? Mogelijk hebben leden dit soort voorzieningen al getroffen, maar we brengen dit breed onder de aandacht. Alle bedrijven in onze sector moeten alert zijn op cyberaanvallen en de verstoring van de toelevering van water en energie en zich voorbereiden hoe daarop te reageren. Neem het bijvoorbeeld mee in trainingen en oefeningen en maak bekend op welke centrale plek meer informatie is te vinden."

'ZORG DAT DE BASIS OP ORDE IS'

Vanwege zijn personeelsomvang en omzet valt Koninklijke Van Wijhe Verf onder de NIS2-richtlijn. "We waren ons al zeer bewust van de vele cyber-risico's en hebben onze digitale beveiliging met de vernieuwing van onze ICT-systemen flink gemoderniseerd", vertelt business process manager Arjan Mulder. "We hebben alles nu goed voor elkaar en hopen ons voor de zomer voor NIS2 te certificeren." Om de digitale veiligheid in de keten te borgen, gaat Koninklijke Van Wijhe Verf zich in eerste instantie richten op zijn IT-leveranciers. "We willen dat zij hun beveiliging als eerste onder controle

hebben. In een volgende fase kijken we naar de andere leveranciers, om ervoor te zorgen ook zij hun IT-omgeving naar behoren beveiligen."

Mulder adviseert bedrijven zich te certificeren voor NIS2 of voor IT-beveiligingsnorm ISO 27001. "We gaan in overleg over welke maatregelen zij treffen. Je hoeft niet voorop te lopen, maar je moet niet achterblijven. Zorg dat de basis op orde is. Of je nu een groot of klein bedrijf bent."

Mulder adviseert bedrijven zich op de hoogte te stellen van deze wetgeving.

Daar ligt ook een taak voor de VVVF. Ook voorbereid zijn op de indirecte gevolgen van cyberaanvallen vindt hij essentieel. "Als de stroom uitvalt of er als geen water meer is, dan stopt het voor ons vrij snel. Veel van onze machines draaien op elektriciteit, en verf bestaat voor een groot deel uit water. Gelukkig hebben we een goed waternet, waardoor we niet zo snel kwetsbaar zijn. Verder hebben we serieuze plannen om onze IT-omgeving en de fabrieken voor te bereiden op calamiteiten, zodat we in noodsituaties zoveel mogelijk gewoon door kunnen draaien."

'Cyberaanvallen zijn een steeds grotere bron van zorg'

VERSTERKEN WEERBAARHEID BELANGRIJK VOOR BEDRIJVEN

De NCTV (Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid) en het ministerie van Defensie stellen dat het Nederlandse bedrijfsleven er niet aan ontkomt, om een stap bij te zetten in het versterken van zijn weerbaarheid. Op een recente bijeenkomst bij bedrijvenkoepel VNO-NCW, waar ook VVVF-voorzitter Marlies van Wijhe bij aanwezig was, brachten zij deze boodschap nadrukkelijk over het voetlicht.

In de cyberwereld dreigen reële gevaren. Ons land staat in de belangstelling van 'statelijke actoren' (Rusland en China) die cyberaanvallen richten op vitale infrastructuur. Dat we in het digitale tijdperk leven, maakt ons land kwetsbaar. Ook desinformatie, sabotage en spionage worden ingezet om moedwillig schade aan te brengen. Bedrijven moeten zich op mogelijke maatschappelijke ontwrichting

voorbereiden en robuust en zelfredzaam zijn. Zo moeten ze maatregelen treffen om beter om te kunnen gaan met een situatie wanneer zich schaarste voordoet. Daarnaast zouden zij de risico's van strategische afhankelijkheden in productieketens in kaart moeten brengen. Het bedrijfsleven is van groot belang voor maatschappelijke weerbaarheid bij verstoringen of crises.

VERPAKKINGSEMMERS VAN 100% GERECYCLED KUNSTSTOF (PCR)

WAT ZIJN DE VOORDELEN?

- GEEN TOEPASSING VAN FOSSIELE GRONDSTOFFEN
- VEEL LAGERE CO2 UITSTOOT
- STIMULANS DUURZAAM INKOPEN BINNEN UW BEDRIJF

UITPROBEREN? DAT KAN!

Scan de QR-code en vraag een gratis sample pakket aan via onze website!

**DIJKSTRA
PLASTICS**

DIGITAAL PRODUCT-PASPOORT IN ONTWIKKELING

VRAAG

Ik hoor steeds meer klanten praten over een digitaal productpaspoort; kan ik dat verstrekken?

ANTWOORD

Dat kan nog niet, omdat nog niet is bepaald welke informatie een digitaal productpaspoort moet bevatten. Er wordt nu wel gewerkt aan een basistemplate, waarbij afspraken worden gemaakt over onder andere identificatie, data-dragers, veiligheid en interoperabiliteit. Dit standaardisatietraject moet voor 1 januari 2026 zijn afgerond.

Het digitaal productpaspoort zal gaan gelden voor bijna alle producten die op de Europese markt komen. Standaardisatie is daarom cruciaal. Er wordt momenteel gewerkt aan het template, dat als basis gaat dienen voor alle producten. De Europese Unie heeft de Europese standaardisatie-organisatie CEN/CENELEC de opdracht gegeven om de benodigde standaarden te ontwikkelen. Nederland is hierin vertegenwoordigd via de NEN. De VVVF en VLK zijn via leden betrokken bij de NEN-werkgroep.

MILIEUKOSTENINDICATOR VOOR BOUWPRODUCTEN

VRAAG

Klanten vragen naar de MKI van mijn product, maar wat is dat?

ANTWOORD

MKI staat voor milieukostenindicator. Deze wordt bepaald aan de hand van negentien impactcategorieën, zoals klimaatverandering, verzuring, watergebruik, etc. volgens de norm EN15804+A2. Dat is overal in Europa gelijk.

De uitkomsten van deze impactcategorieën worden gewogen, waar uiteindelijk één prijs (ofwel één getal in euro's) uitkomt. Dit staat bekend als de milieukostenindicator. Een lage MKI

betekent een lage milieubelasting. De MKI bestaat alleen in Nederland.

Milieu-impact van gebouwen

In Nederland wordt de milieukostenindicator (MKI) gebruikt om de milieuprestatie van gebouwen te berekenen. Met name grote publieke opdrachtgevers, zoals de overheid, vragen hierom. De Milieuprestatie Gebouwen (MPG) is de optelsom van de MKI van alle materialen in een gebouw, gedeeld door de levensduur van het gebouw en het bruto vloeroppervlak. Dit wordt uitgedrukt in euro's per m2 per jaar.

In Europa moet vanaf 2030 een 'whole life carbon'-berekening van een gebouw worden gemaakt. Om dit te kunnen berekenen moeten leveranciers bij bouwproducten hun milieudata aanleveren volgens de Europese norm 15804+A2. Met de LCA-data (levenscyclusanalyse) van individuele bouwproducten kan de totale milieubelasting van een gebouw worden berekend.

GEBRUIK VAN PKB-REGELING

VRAAG

Een medewerker wil een studie volgen die losstaat van zijn werk en daarvoor de PKB-regeling inzetten. Hoe organiseren we dat?

ANTWOORD

Als een medewerker gebruik wil maken van het persoonlijk keuzebudget (PKB) dan moet hij/zij verlofdagen hebben ingebracht in het PKB-budget. Uitgaande van een voltijds dienstverband, kunnen dat negen levensfase-dagen (bovenwettelijke dagen) en twee ADV-dagen zijn. Dit is het maximum, minder inbreng kan ook. De verlofdagen die zijn ingebracht, zijn omgezet naar hun geldwaarde, zodat er een budget ontstaat.

Bij het volgen van een studie moet de werknemer (een deel van) de opleidingskosten uit het PKB-budget laten betalen. De vergoeding is op basis van het overleggen van de factuur. De werkgever legt er in bepaalde toepassingen een vergoeding bij. Waarvoor

het PKB-budget kan worden ingezet, staat helder beschreven op <https://www.vvvf.nl/pkb>.

WERKTIJDEN EN PAUZES

VRAAG

In de cao staan de werktijden aangegeven, maar hoe zit het met de pauzes?

ANTWOORD

De cao voor de bereide verf- en drukinktindustrie geeft in artikel 6, lid 3a aan wat de werktijden voor werknemers in dagdienst zijn. Deze liggen tussen 7.00 uur en 19.00 uur op de eerste vijf werkdagen van de week. In de Arbeidstijdenwet en het Arbeidstijdenbesluit staan voorschriften voor maximale (wekelijkse en dagelijkse) arbeidstijd en minimale (wekelijkse en dagelijkse) rusttijden. Voor pauzes gelden de volgende regels:

- Als de werknemer langer dan 5,5 uur werkt, dan heeft hij/zij volgens de wet recht op minimaal 30 minuten pauze. De werkgever mag de pauze splitsen in twee keer een kwartier.
- Als de werknemer langer dan tien uur werkt, dan heeft hij/zij volgens de wet recht op 45 minuten pauze. De werkgever mag de pauze splitsen in meer pauzes van minimaal een kwartier.
- Een werknemer mag een werkdag niet beginnen of eindigen met een pauze. Een pauze is bedoeld als onderbreking van de werktijd.

Een werknemer mag in twee situaties werken zonder pauze te nemen:

- Als zij/hij alleen werkt zonder direct contact met een collega die vergelijkbaar werk doet.
- Als de aard van het werk het onmogelijk maakt een pauze te nemen. Dit moet dan wel in de cao of bedrijfsregeling staan, of zijn afgesproken met de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging.

Meer informatie nodig? Raadpleeg Thema's via www.vvvf.nl/ledennet

CHARISSA CHEDI
PROJECTLEIDER COMMUNICATIE BIJ VVVF

Van wegenverf voor verkeersveiligheid tot antibacteriële coatings

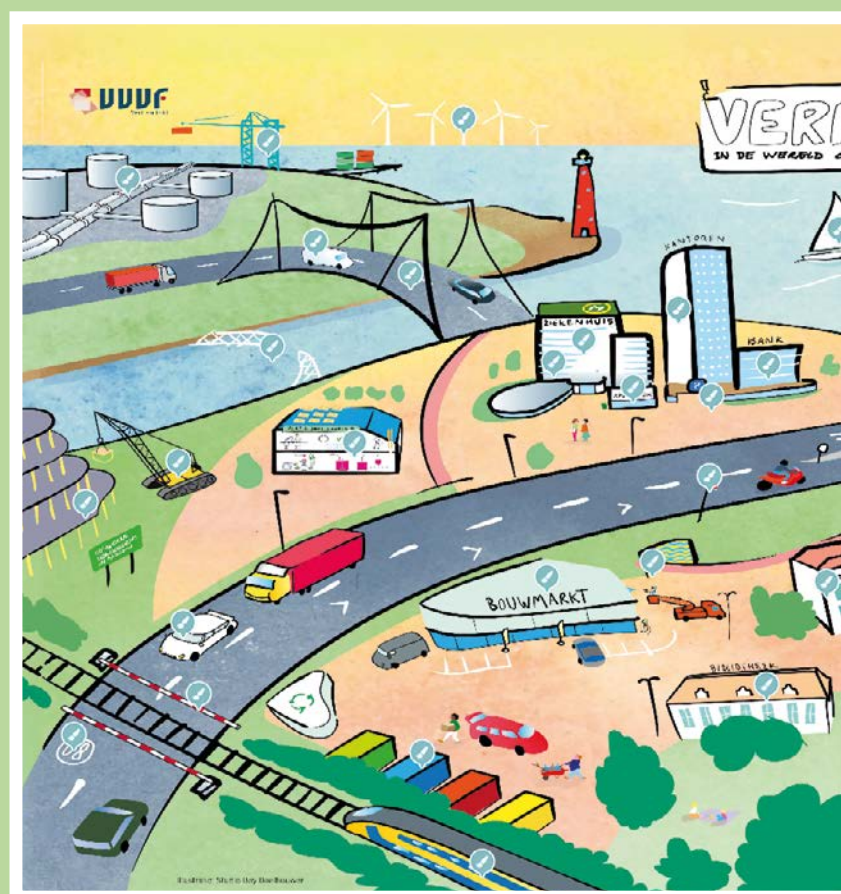
De VVVF lanceerde in mei de campagne 'Verf en inkt in de wereld om ons heen'. Een interactieve plattegrond laat uiteenlopende toepassingen zien: van wegenverf die bijdraagt aan de verkeersveiligheid en brandvertragende coatings tot antibacteriële verf in ziekenhuizen. "De campagne laat op een toegankelijke en visuele manier zien hoe onmisbaar de rol van verf en inkt is in ons dagelijks leven", aldus Charissa Chedi, projectleider communicatie bij de VVVF.

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
ILLUSTRATIE: VVVF

De VVVF interviewde eerder voor Verf & Inkt Magazine verschillende stakeholders, waaronder directeurs van ngo's en politici, over de maatschappelijke rol van verf. Uit de gesprekken bleek dat lang niet iedereen weet wat die bijdrage inhoudt. "We vertellen al hoe we verf maken en wat het is", zegt Chedi. "Maar het gaat er om wat verf doet. Wat is de functionaliteit in verschillende toepassingen? Dáár spelen we met deze campagne op in."

Het hart van de campagne is een interactieve plattegrond met icoontjes van onder andere een ziekenhuis, een weg, een kantoor, een bouwmarkt en een brug. Wie hierop klikt, ziet welke verf- of inkttoepassing op die plek van belang is.

Neem bijvoorbeeld het ziekenhuis: beademingsapparatuur en monitors zijn vaak voorzien van een beschermende coating, in veel gevallen zelfs met antibacteriële eigenschappen. Ook steriele hulpmid-

delen en oppervlakken worden gecoat om verontreiniging te voorkomen. Zelfs de beschermende pakken van medisch personeel bevatten speciale harslagen die hen beschermen tegen besmetting. Zo draagt verf ook bij aan veiligheid en hygiëne in de zorg.

Ook in de bouw is de rol van verf essentieel. Kozijnen, gevelpanelen, deuren, drempels, plafonds, trappen en muren, talloze bouwonderdelen worden beschermd met verfsystemen die steeds duurzamer en effectiever worden. Ze verlengen

'HET GAAT ER OM WAT VERF DOET. DÁÁR SPELEN WE MET DEZE CAMPAGNE OP IN'

de levensduur van materialen en zorgen ervoor dat gebouwen er jarenlang goed uit blijven zien. Verf herstelt niet alleen, maar voorkomt ook slijtage en aantasting door weer en gebruik. Zo draagt verf zichtbaar en onzichtbaar bij aan de kwaliteit en het behoud van onze gebouwde omgeving.

Thematische opbouw

De campagne loopt drie jaar en kent ieder kwartaal een nieuw thema. In mei ligt de focus op het thema buiten en beschermen. "Dat is relevant in deze periode waarin veel buitenschilderwerk plaatsvindt. Bovendien kunnen we hier goed op inhaken met andere onderwerpen", aldus Chedi.

De interactieve plattegrond blijft actueel door regelmatig nieuwe content toe te voegen, waaronder de eerder door de VVVF geproduceerde video's. Deze films laten zien

hoe verf en inkt, sfeer en identiteit geven aan leefruimtes, of het nu gaat om woningen, kantoren of openbare gebouwen. Kleur draagt bovendien bij aan gezondheid en welzijn. Moderne verfproducten beschikken daarnaast over innovatieve eigenschappen zoals hittebestendige coatings. Ook de beschermende functie van verf komt nadrukkelijk aan bod: coatings spelen een cruciale rol in het behoud van infrastructuur.

Meerdere thema's

De komende drie jaar komen dus verschillende thema's aan bod. De precieze planning staat nog niet vast, maar er zijn volgens Chedi genoeg aanknopingspunten. "Denk bijvoorbeeld aan voeding, verpakking en veiligheid. Of aan wonen, welbevinden en interieur. Andere thema's zijn gezondheid en zorg en circulariteit en hergebruik."

Ze vervolgt: "Bepaalde kleuren zorgen bijvoorbeeld voor rust in een patiëntenkamer. Of denk aan het behoud van cultureel erfgoed. En aan het schilderen van houten kozijnen, zodat ze langer meegaan."

De campagne is te volgen via LinkedIn en de website van de VVVF. Daarnaast verschijnt een handzame gedrukte en uitvouwbare kaart die leden kunnen gebruiken in gesprekken met stakeholders. De herhaling van de boodschap staat centraal: verf en inkt zijn onmisbaar in het dagelijkse leven.

Doelgroepen

De campagne richt zich op politici, ministeries, inspectiediensten en andere betrokkenen bij wet- en regelgeving voor de verf- en drukinktindustrie. "We willen de maatschappelijke waarde van verf en inkt onder de aandacht brengen. Ze spelen op veel plekken een essentiële rol - van veiligheid en duurzaamheid tot innovatie en comfort. Door dit concreet te laten zien, hopen we dat beleidsmakers, ambtenaren en andere betrokkenen zich beter realiseren dat verf en inkt geen 'nice to have', maar 'need to have' zijn. Ons doel? Dat over drie jaar een grotere groep stakeholders bekend is met de functionaliteiten én begrijpt hoe groot de bijdrage van verf en inkt in het dagelijks leven werkelijk is."

Meer informatie: www.vvfv.nl/omonsheen

Zie ook: <https://dewereldvan.duurzameverf.com/>

ARJAN MOL (54) IS HOOGLERAAR CORROSIETECHNOLOGIE EN ELEKTROCHEMIE AAN DE TU DELFT, AFDELING TECHNISCHE MATERIAALWETENSCHAPPEN.

TEKST: HARRY MOS
FOTO: BISONDER PRODUCTIES

HOE ZIET ARJANS WERKDAG ERUIT?

"Mijn takenpakket is omvangrijk en varieert van praten met studenten en promovendi over moleculen en atomen tot financieel of organisatorisch overleg. De werkdag begint doorgaans vroeg en eindigt soms wat laat. Om 7.00 uur ben ik al in Delft. Als je, zoals ik, in een internationale werkomgeving actief bent, gebeurt er 's nachts ook veel. Daarom neem ik eerst alle e-mails door. Rond 9.00 uur heb ik dan de eerste afspraken. Dan spreek ik met studenten over hun voortgang en met industriële partners over samenwerkingen. Verder houd je je binnen zo'n universitaire omgeving ook bezig met projectmanagement en met allerlei interne managementtaken. Daarbuiten heb ik nog enkele nevenfuncties. Ik ben bijvoorbeeld wetenschappelijk directeur van de onderzoeksgroepen in mijn vakgebied aan de vier technische universiteiten en aan de ingenieursopleiding van Groningen. Dat samenwerkingsverband verbindt de groepen, zorgt voor nuttige afstemming en voor efficiency. We delen ook onderzoeksapparatuur die voor één universiteit een té grote investering zou zijn. Internationaal, ten slotte, ben ik actief als hoofdredacteur van Corrosion Science, een vooraanstaand wetenschappelijk vakblad. In mijn vrije tijd doe ik aan voetbal en tennis. Verder besteed ik vooral graag aandacht aan ons gezin (mijn vrouw en ik hebben twee nog thuiswonende zoons) en aan onze rijke vriendschare."

De verf- en drukinktindustrie biedt tal van leuke banen. Maar wat houdt dat werk in de praktijk precies in? Verf&Inkt Magazine vraagt het de mensen zelf. Voor deze rubriek zijn we ook op zoek naar onderzoekers. Opgeven kan via hooijdonk@vvvf.nl

"Toen ik in 2006 bij de TU Delft van start ging, kwam ik terug bij de organisatie waar ik na een studie Lucht- en Ruimtevaarttechniek al werkte om te kunnen promoveren. Mijn opleiding bracht me vervolgens eerst bij TNO. Na zes jaar nam een van mijn promotoren contact met me op. Hij wilde me graag toevoegen aan zijn onderzoeksgroep binnen de afdeling Technische Materiaalwetenschappen. Ik had het prima naar mijn zin bij TNO, maar na lang wikken en wegen, zei ik uiteindelijk 'ja'. Daarvan heb ik nooit spijt gehad. Ik begon als docent, werd later hoofddocent en in 2017 uiteindelijk hoogleraar.

Onderwijs en onderzoek zijn hier mijn hoofdtaken. Heel afwisselend dus. Het geeft me veel energie om jonge mensen op te leiden en mijn kennis door te geven over een vakgebied dat ik als belangrijk beschouw: materiaalwetenschappen. Gezien de uitdagingen waar de wereld voor staat, is er op dat vlak nog veel te ontwikkelen. Resultaten die we bereiken, geven veel voldoening. Een mooi voorbeeld is de ontwikkeling van een groen en niet-toxisch alternatief voor Chroom-6, waar de wereld druk mee bezig is. Een nieuwe basis dus voor corrosiewerende verf die ook bij krasbeschadigingen afdoende bescherming biedt. Met behulp van Artificial Intelligence zetten we daarin momenteel grote stappen. Maar ook dankzij een online internationaal platform dat we enkele jaren geleden met EU-steun lanceerden: VIPCOAT. Dat platform verbindt wereldwijd mensen, organisaties en bedrijven die hier mee bezig zijn. Zij wisselen er informatie op uit, delen onderzoeks- en testresultaten, stellen elkaar vragen et cetera. Een geweldig middel om deze belangrijke ontwikkeling te versnellen.

Het vervult me met trots als ik zie hoe studenten doorgroeien in hun carrière. Dat is natuurlijk hun eigen verdienste, maar het blijft mooi je te realiseren dat jij daaraan een bijdrage hebt mogen leveren. Vaak blijven we bij elkaar in beeld, zetten we samenwerkingen op en delen we kennis. Ja, voor een wetenschapper zijn onderzoek, onderwijs en alles wat daarbij hoort het leukste wat er is. Minder mooie aspecten van dit vak zijn zaken als de financiële verantwoording, administratieve taken en management... Ik begrijp heel goed dat die taken óók belangrijk zijn, maar echt blij word ik er niet van. Aan de andere kant mag ik zeker niet klagen. Want gelukkig kan ik bij heel veel van die onderdelen rekenen op prima ondersteuning door gespecialiseerde collega's.

Ik heb in mijn werk nog tien tot vijftien jaar te gaan. Dan kan ik kiezen: blijven samenwerken met de beste onderzoeksgroepen ter wereld op mijn vakgebied óf me gaan richten op de ontwikkeling van expertise op dat terrein in minder ontwikkelde gebieden op de wereld. Dat laatste lijkt me mooi. Want daar zijn corrosieproblemen echt niet minder groot. Momenteel oriënteer ik me op die ambitie. Al zou het toch het fijnste zijn als ik geen exclusieve keuze hoeft te maken en het allebei kan blijven doen."

**‘Voor een
wetenschapper
zijn onderwijs
en onderzoek
het mooiste
wat er is’**

WETGEVING STOFFEN

INDELING STOFFEN WERKT DOOR NAAR ANDERE WETGEVING

Met de herziene CLP-verordening is een mechanisme geïntroduceerd waarmee gevarenaanduidingen van stoffen uit andere wetgeving worden overgenomen in de CLP. ECHA heeft recent informatie gepubliceerd voor de opname van bepaalde gevaarlijke stoffen die al onder andere wetgevingen zijn geïdentificeerd. Op deze manier wordt dubbel werk voorkomen. De VVVF/VLK zoekt uit of een en ander mogelijk gevolgen heeft voor Poison Center Notificaties.

Informatie: VVVF-ledennet

BIOCIDE CIT NIET GOEDGEKEURD DOOR EUROPESE COMMISSIE

De Europese Commissie volgt het advies van het Biocidal Products Committee over biocide CIT. Het wetenschappelijk comité binnen ECHA is van oordeel dat de aanvrager niet tijdig genoeg informatie heeft geleverd om te bepalen of CIT (casnr. 26172-55-4) schadelijke hormoonontregelende eigenschappen heeft voor niet-doelorganismen. CIT is daarom niet goedgekeurd en mag dus niet worden toegelaten voor gebruik in biociden van productsoort 6 (conserveringsmiddelen). Er komt een overgangstermijn. Let erop dat lidstaten hier verschillend mee omgaan. Ledenbedrijven die CIT gebruiken, raden wij aan hiervoor contact op te nemen met de leverancier.

Informatie: VVVF-ledennet

CONTROLEER NOODNUMMER VAN VERGIFTIGINGEN- CENTRUM EN PAS VIB AAN

In rubriek 1.4 van het veiligheidsinformatieblad (VIB) kan het nummer van een nationaal vergiftigingen centrum zijn opgenomen. Die nummers moeten worden gecontroleerd. Als de laatste uitgiftedatum van het veiligheidsinformatieblad bijvoorbeeld 2023 is, kan het zijn dat er een ander nummer (en adres) wordt vermeld. Zo is het Roemeense PIC-nummer gewijzigd. Pas dit zo nodig aan.

Informatie: VVVF-ledennet

VERPLICHTE RAPPORTAGE IN DE ZZS-EMISSIONSDATABASE

Sinds 1 januari 2025 moeten bedrijven die milieubelastende activiteiten uitvoeren minimaal eens per vijf jaar hun ZZS-emissies rapporteren en de cyclus volgen van het vermijdings- en reductieprogramma (VRP). Een verfvproducerend bedrijf is meestal vergunningsplichtig voor ZZS-emissie volgens artikel 3.119 uit het BAL. De ingevulde gegevens zullen uiteindelijk openbaar worden gemaakt, al is hierover nog geen definitieve beslissing genomen door het ministerie van I&W. De VVVF/VLK is hierover in onderhandeling en vindt dat eerst duidelijke communicatie moet komen over de gevaren, risico's, voordelen en noodzaak van chemische stoffen.

Informatie: VVVF-ledennet

DEFINITIEVE VERSIE VAN PGS15:2025

De herziene versie van PGS15 'Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen' is in december 2024 gepubliceerd op de NEN-website. Daarna zijn echter nog wijzigingen doorgevoerd, waardoor de definitieve versie van de herziene PGS 15:2025 op 11 maart 2025 verscheen. Vooral zaken als gasflessen, zonnepanelen, afstanden tussen een opslagvoorziening en een andere ruimte of de erfgrans, hebben mogelijk invloed op de bedrijfsvoering van leden. Eddie Alders besprak in het VVVF/VLK-webinar op 22 mei de laatste

wijzigingen én de impact ervan op de ledenbedrijven.

Informatie: VVVF-ledennet

WEBINAR TRANSPORT ADR2025

ADR, de internationale regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, wordt elke twee jaar herzien. Op 2 januari 2025 is de vernieuwde Engelse versie gepubliceerd. De VVVF heeft de eigen Transportbundel bijgewerkt. De nieuwe ADR-regels zijn verplicht vanaf 1 juli 2025. Tijdens een webinar op 27 mei lichtte de VVVF de wijzigingen toe.

Informatie: VVVF-ledennet

WETGEVING DUURZAAMHEID

VVVF RECYCLET 37% IN PILOT 'VERFRESEN INZAMELEN' BIJ GROOT- HANDELS

Om te verkennen wat de mogelijkheden zijn van verfinzamelings via verfgroothandels en de verwerking ervan, voerde de VVVF eind oktober 2024 een pilot uit. Dit deed zij samen met 31 groot-handels in en rond Nijmegen. Schilders konden twee weken lang hun restanten aan muurverf inleveren met het doel de verf te recyclen. Er was veel animo voor deelname (37%). Als vervolg kijkt de VVVF nu met haar leden of verfreten breder kunnen worden ingezet, zodat er een markt voor deze afvalstroom ontstaat.

Informatie: VVVF-ledennet

ZET CIRCULARITEIT OP 1

Procesmachines worden nog steeds weggedaan wanneer ze overbodig zijn geworden en dat vinden wij zonde.

In het hergebruiken van overtollige procesmachines zit namelijk nog veel waarde én het is beter voor het milieu.

Bent u op zoek naar nieuwe machines voor uw productieproces? Overweeg dan eens de vele voordelen van gebruikte machines van Foeth:

- ✓ **Grootste voorraad - meeste keus**
- ✓ **Machines zijn direct leverbaar**
- ✓ **Betrouwbare en bewezen kwaliteit**
- ✓ **Inruil en verkoop aan Foeth mogelijk**

Daarnaast voorkomt de inzet van een gebruikte machine de uitstoot van gemiddeld 4,43 ton CO₂ die vrijkomt bij de productie van een nieuwe!

Ga voor groen en profiteer!

FOETH

REUSE TO REDUCE

PREMIUM KWALITEIT MACHINES

2800+ ITEMS OP VOORRAAD

VOLLEDIG GETEST EN GEREVISEERD

TECHNISCHE EXPERTISE EN SUPPORT

GRATIS OPHALEN VAN KANTOOR- VERPAKKINGSAFVAL

Bedrijven kunnen verpakkingsmateriaal dat lijkt op huishoudelijk afval kosteloos laten inzamelen. Het gaat daarbij om verpakkingen van zaken die worden gebruikt op kantoor of in de kantine, zoals plastic, drankenkartons en glas. Wel moet het bedrijf van voldoende omvang zijn; per maand moeten namelijk minimaal drie volle vuilniszakken worden aangeboden. Bedrijven kunnen

zich aanmelden bij 'Afval Goed Geregeld' (www.afvalgoedgegeregeld.nl).
Informatie: VVVF-ledennet

EU BESLUIT TOT VER- LICHTING DUURZAAM- HEIDSRAPPORTAGE

De Europese Raad heeft op 14 april ingestemd met de 'Stop the clock'-richtlijn. Deze richtlijn stelt bepaalde verplichtingen voor duurzaamheidsverslaggeving uit. De lidstaten moeten het uitstel vóór het einde van dit jaar verwerken in nationale

wetgeving. Als onderdeel van het zogenoemde Omnibus I-pakket, stelt de Raad de toepassing van de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) met twee jaar uit en de omzetting van de CSDDD (Corporate sustainability due diligence) met één jaar.
Informatie: VVVF-ledennet

EU AAN DE SLAG MET ECODESIGN-WERKPLAN 2025-2030

Het stimuleren van circulaire en energie-efficiënte producten in

de EU. Dat is het doel van het werkplan dat de Europese Commissie op 16 april heeft aangenomen. De Commissie wil zo in heel Europa komen tot duurzame, repareerbare, circulaire en energie-efficiënte producten. Het plan heeft een looptijd van 2025 tot 2030 en bevat een lijst van producten waar de komende vijf jaar aan wordt gewerkt. Verf, lijm en kitten vallen er niet direct onder, maar hebben er via hun applicatie wel mee te maken.
Informatie: VVVF-ledennet

Free Spirit*

***a difficult to control raw material**
[free-flowing, flooding, dusty]

**The more complex it is to handle raw materials,
the more we are in our element!**

We Love Ingredients.

Raw materials automatically
converting | storing | dosing | conveying | weighing | screening

[We also stand for
simple solutions ...]

www.azo.com

KABINET SCHRAPT VOOR NU DE BIJMENG- VERPLICHTING EN BELASTING OP POLYMEREN

Het kabinet ziet af van de invoering van de circulaire plastic-norm en de polymerenheffing. Voor verf, inkt, lijm/kit betrof dit een mogelijke bijmengverplichting van circulaire polymeren. De plasticsector moet vóór de zomer zelf met plannen komen om de CO2-verlaging te realiseren. De belangrijkste reden voor het schrappen zijn zorgen over de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven. Demissionair minister Sophie Hermans van Klimaat en Groene Groei (KGG) legt de bal nu bij de plastic industrie, die een passend alternatief moet aanleveren. Zo niet, dan neemt het kabinet de maatregelen op in het Belastingplan 2026.

Informatie: VVVF-ledennet

ARBEID

WETTELIJK MINIMUM- UURLON OP 1 JULI VERHOOGD

Op 1 juli 2025 wordt het minimumloon opnieuw geïndexeerd. Het wettelijk minimumuurloon bedraagt vanaf die datum 14,40 euro. Dit betreft de reguliere halfjaarlijkse indexatie. De VVVF publiceert binnenkort de loonschalen per 1 juli. De eerstvolgende indexatie is op 1 januari 2026.

Informatie: VVVF-ledennet

PENSIOENLEEFTIJD BLIJFT DIT JAAR 67

In 2025 blijft de pensioenleeftijd – net als in 2024 – 67 jaar. Pas in 2028 wordt deze verhoogd naar 67 jaar en 3 maanden, dat geldt ook voor 2029 en 2030. Voor de jaren erna is de pensioenleeftijd nog niet vastgesteld. Iemand bereikt de pensioenleeftijd op de dag dat hij/zij de AOW-ge-rechtigde leeftijd heeft.

Informatie: VVVF-ledennet

VAKBONDEN PLANNEN TOURNEE NAAR CAO- BEDRIJVEN

De vakbondsbestuurders van FNV en CNV willen het gesprek aangaan met werknemers in de verf- en drukinktindustrie. Ze hebben een planning gemaakt om alle cao-bedrijven te bezoeken. De VVVF heeft de cao-le-denbedrijven geïnformeerd over de voorgenomen bezoeken.

Deelname is geen verplichting; de keuze is aan de ondernemer.

Informatie: VVVF-ledennet

VVVF

OPROEP AAN KABINET: PAK DE AANGE-TOONDE REGLERDRUK IN DE CHEMISCHE MAAK- INDUSTRIE AAN

Op 24 maart stuurde minister Dirk Beljaarts (Economische Za-

KLEUREN- SPECTROMETER SAUTER JCS

KLEUR EXACT GEDEFINIEERD

nauwkeurig
betrouwbaar
veelzijdig

www.kern-sohn.com

PROFESSIONAL MEASURING
SINCE 1844

ken) het rapport over regeldruk in drie onderzochte branches (mobiliteit, financieel adviseurs en chemische mengindustrie) naar de Tweede Kamer. Het midden- en kleinbedrijf staat daarin centraal. Uit het rapport (opgesteld door KPMG), blijkt dat de kosten voor regeldruk hoog zijn, met significante gevolgen voor de winstgevendheid en concurrentiepositie van de bedrijven. De branches van Mengend Nederland waaronder de VVVF, roepen de politiek op nu daadkracht te tonen en door te pakken met actie (zie ook pagina 18).
Informatie: VVVF-ledennet

TWEDE KAMER STEUNT GERICHTE AANPAK REGELDRUK CHEMISCHE INDUSTRIE

Naar aanleiding van het regeldrukonderzoek (zie het bovenstaande bericht) en op aandringen van de VVVF en VLK diende de BBB op 15 april een motie in die het kabinet oproept om specifiek de sectorale regeldruk voor onder andere de chemische maakindustrie aan te pakken. De Tweede Kamer nam de motie met brede steun aan. Het kabinet moet nu expliciet

werk maken van het verminderen van deze sectorspecifieke lasten. De VVVF en VLK zijn in gesprek met het ministerie van Economische Zaken over de concrete invulling ervan.
Informatie: VVVF-ledennet

LEDEN EUPIA BENOEMEN WIEDMANN TOT VOORZITTER

Tijdens de EuPIA Annual Conference is Nicolas Wiedmann, CEO van Siegwerk Druckfarben, benoemd tot voorzitter van de Europese koepelorganisatie

voor de drukinktindustrie. Heiner Klokke, CEO van Flint Group's Publications Division en Packaging Ink Europe wordt de nieuwe vice-voorzitter. Beide heren zijn aangesteld voor twee jaar. Wiedmann wil zich er sterk voor maken om de relevantie van EuPIA voor alle belanghebbenden te vergroten, zo meldde hij bij zijn benoeming.
Informatie: VVVF-ledennet

VOLG ONS

COLOFON

VERF&INKT MAGAZINE

Verf&Inkt is een uitgave van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten (VVVF). De VVVF behartigt de belangen van de Nederlandse verf- en drukinktindustrie. Het blad wordt verspreid onder leden van de branche-organisatie en externe relaties. Verf&Inkt verschijnt vier keer per jaar. Verf&Inkt wil een opinieblad zijn. Dat betekent dat van VVVF-standpunten afwijkende meningen niet uit het blad geweerd worden.

REDACTIE

Adriaan van Hooijdonk,
hoofdredacteur
(hooijdonk@vvvf.nl)

VVVF-communicatie
(communicatie@vvvf.nl)

VORMGEVING

StudioDAM, Amsterdam

ADVERTENTIEACQUISITIE

Mooijman Marketing & Sales
Julius Röntgenstraat 17
2551 KS Den Haag
070 - 323 4070
dm@mooijmanmarketing.nl

Advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

DRUK

Impressed, Pijnacker

ABONNEMENTEN

Wie werkzaam is in de verf- en drukinktindustrie of op een andere wijze direct of indirect bij de verf- en drukinktindustrie betrokken is, kan in aanmerking komen voor een kosteloos abonnement op Verf&Inkt. Meld u aan via info@vvvf.nl en u

krijgt zo spoedig mogelijk bericht. Meer informatie: 070 - 444 0680, info@vvvf.nl.

OVERNAME

Overname van artikelen uit Verf&Inkt is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie. In de meeste gevallen zal die graag worden gegeven.

ISSN: 2468-421X

UITGEVER

VVVF
Loire 150
2491 AK Den Haag
070 - 444 0680
info@vvvf.nl
www.vvvf.nl

© VVVF

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen, mag niets

uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de VVVF. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet 1912 wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopiëren, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

VVVF BIEDT BEDRIJVEN EN KENNISCENTRA EEN PODIUM OM
KENNIS EN ERVARING TE DELEN MET DE VERF- EN INKTBRANCHE

ATP ENGINEERING / AZO / DIJKSTRA PLASTICS /
E & R / ELCOMETER / FOETH / HILDERING
PACKAGING / KERN & SOHN / SOLVICA

VVVF&PODIUM

ATP ENGINEERING

ATP Engineering B.V.
Antennestraat 76
1322 AS Almere

www.atpengineering.nl
+31 (0) 36 53 16 165
info@atpengineering.nl

ATP Engineering B.V. lanceert FlackTek™ U.S.A. in de Benelux

ATP Engineering B.V. kondigt met trots aan dat het per 1 januari 2025 de exclusieve vertegenwoordiging heeft verworven van FlackTek™ High Speed Mixers voor de Benelux. Met deze samenwerking brengt ATP Engineering geavanceerde mengtechnologie naar de regio en biedt het bedrijven innovatieve oplossingen voor uiteenlopende mengtoepassingen.

De FlackTek™ High Speed Mixers zijn ontworpen voor het reproduceerbaar homogeen mengen van zowel vloeistoffen als poeders (of gecombineerd) variërend van enkele grammen tot meerdere kilo's. Deze krachtige mixers kunnen onder vacuüm middel- tot extreem hoge viscositeiten verwerken zonder luchtinslag, en dat met een gemiddelde procestijd van slechts één minuut. Geen contaminatie, geen schoonmaaktijd. Dit maakt ze ideaal voor sectoren waar precisie en efficiëntie cruciaal zijn, zoals de coating, farmaceutische, dental, adhesive, chemische pasta's en aerospace industrie.

Om bedrijven kennis te laten maken met deze baanbrekende technologie, biedt ATP Engineering gratis demonstraties aan. Geïnteresseerde bedrijven kunnen de FlackTek™ mixers in actie zien en de voordelen van deze geavanceerde technologie zelf ervaren, zowel in ons eigen laboratorium in Almere als bij u op locatie met uw eigen product!

Bent u benieuwd naar de mogelijkheden van FlackTek™ High Speed Mixers voor uw bedrijf? Neem dan contact op met ATP Engineering B.V. voor een vrijblijvende demonstratie en deskundig advies

AZO

AZO RoLog volautomatische dosering

Door gebruik te maken van een robot is het mogelijk om in een volautomatisch proces een groot aantal componenten te selecteren voor microhoeveelheden tot 10 kg per component. Zo vervangt AZO®RoLog het ingewikkelde en dure handmatig wegen van microhoeveelheden. De veiligheidskooi rondom de robot biedt volledige bescherming voor het product en de operator. Hierdoor kunnen ook zeer kritische en schadelijke grondstoffen probleemloos gedoseerd worden.

Speciale voordelen:

- Hoge doorvoer en 24/7 productie
- Verlaagt kosten en bespaart middelen
- Uiterst betrouwbaar
- Flexibele formuleringen
- Reproduceerbare doseerresultaten
- Consistente formuleringsnauwkeurigheid
- Makkelijk schoon te maken
- Afgeschermd werkruimte
- Doserend van uiterst kritische grondstoffen zonder contact met de operator
- Eenvoudig te transporteren en eenvoudig te upgraden dankzij modulaire opbouw
- Variabel aantal grondstoffen
- Continue traceerbaarheid van batches
- Volgen & traceren

<https://www.azo.com/nl-be>

AZO NV
Katwilgweg 15
2050 Antwerpen

www.azo.com
+32 3 250 16 00
azo-benelux@azo.com

DIJKSTRA PLASTICS

**DIJKSTRA
PLASTICS**

Dijkstra Plastics
Industriestraat 30-34
7482 EZ Haaksbergen

www.rdplastics.nl
053 572 38 84
info@rdplastics.nl

De trots van Dijkstra Plastics; de PCR-emmer

Onze verpakkingsemmers gaan geen uitdaging uit de weg. Ze zijn in te zetten voor een breed aantal toepassingen, geschikt voor zowel vloeibare als vaste stoffen en hebben hun waarde bewezen voor het gebruik van verf, lijm, epoxy, asfaltbeton en composieten. Wij nemen graag de tijd om samen met onze klant tot het beste model en de meest geschikte verpakkingsoptelling te komen.

Voor onder andere de verfbranche leveren wij ook emmers gemaakt van Post Consumer Recycled (PCR), oftewel materiaal gemaakt van consumentenafval. Op deze manier maken wij van kunststof-afvalstromen nieuwe grondstoffen en verminderen wij de CO₂ uitstoot met maar liefst 90% per emmer. Dankzij deze emmer kunnen wij niet alleen onze eigen uitstoot verminderen maar ook die van onze klant. In samenwerking met onze klanten en partners streven wij naar een duurzame en circulaire verpakkingindustrie.

Wil je weten of onze PCR-emmer geschikt is voor jouw product? In onze eigen testruimte voeren wij praktijktests uit om samen met jou de best presterende emmer vast te stellen. Daarnaast maken wij in onze productieomgeving een analyse van het traject dat de verpakking aflegt en de processen die worden doorlopen in de keten. Op deze manier krijg je altijd het best passende advies.

E & R

Optimaal Dispergeren, Malen, Mengen & Afvullen

E & R B.V. uit Vlaardingen is al meer dan 40 jaar uw specialist in procesmachines en technische ondersteuning voor de Verf- & Drukinkt Industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co. N.V. leveren wij innovatieve Dispergeersystemen, Parelmolens, Mengmachines, Roerwerken, Half- en Volautomatische Afvulmachines en Turn-key projecten.

Onze slijtvaste machines staan bekend om de hoge bedrijfszekerheid en lage onderhouds- en verbruikskosten.

Tevens verzorgen wij uw periodiek onderhoud, revisie, test- en huur mogelijkheden, training van operators, proces-ondersteuning en gebruikte machines.

Ook voor maalparels bent u bij ons aan het juiste adres. Wij leveren diverse types maalparels vanuit eigen voorraad en voor ieder type parelmolen-systeem.

Optimaal Dispergeren, Malen, Mengen en Afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Sneller reinigen. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

Voor meer informatie : info@er-bv.com of kijk eens op www.er-bv.com

E & R B.V.

E & R B.V.
Stoomloggerweg 1
3133 KT Vlaardingen

www.er-bv.com
010 4601544
info@er-bv.com

ELCOMETER

elcometer®

Elcometer BV
Ravenswade 150 G&H
3439 LD Nieuwegein

www.elcometer.com/nl/
030 259 1818
nl.marketing@elcometer.com

Op zoek naar een complete oplossing voor uw inspecties?

Stralen – Spuiten – Inspecteren – Rapporteren: Elcometer is toegewijd aan het vervullen van diverse behoeften in de volledige cyclus van oppervlaktevoorbereiding en coatingtoepassingen.

De Elcometer Digitale Inspectiekit (TOP versie) is ontwikkeld voor inspecties in de beschermende en industriële coatingindustrie. De kit bevat de Elcometer 224 Oppervlakteprofielmeter, Elcometer 319 Dauwpuntmeter en Elcometer 456 Droge Laagdiktemeter voor het meten van oppervlakteprofiel, klimaatparameters en droge laagdikte. Alle meetinstrumenten in de kit zijn compatibel met de gratis ElcoMaster data management software voor directe toegang tot meetgegevens en rapportage.

Vraag een gratis demo aan – wij helpen u graag verder!

Blijf op de hoogte van onze laatste updates: scan de QR-code en volg onze LinkedIn-pagina voor de nieuwste inzichten.

FOETH

Geef hoogwaardige procesapparatuur een tweede leven

Wij zijn Foeth, dé handelaar in gebruikte procesapparatuur sinds 1908. Gedreven door duurzaamheid bedienen we de (speciaal) chemische, voedsel-, recycling- en farmaceutische industrieën.

We helpen onze klanten succes te behalen door de inzet van hoogwaardige, gebruikte machines voor directe opschaling van productiefaciliteiten. Door machines te hergebruiken in plaats van nieuwe te produceren, dragen we bij aan een beter klimaat en besparen we zo'n 4,43 ton CO₂-uitstoot per machine. We moedigen u aan om met ons mee te doen!

Dit zijn onze beloftes:

- Europa's grootste voorraad van 2800+ hoogwaardige procesapparatuur.
- Onze experts helpen u bij het vinden van de meest geschikte machine.
- Wij testen de machines mechanisch voor verzending of transport.
- Wij regelen snel transport en leveren wereldwijd.
- Wij staan altijd klaar voor verdere ondersteuning na aankoop.

Deelt u onze droom van circulariteit binnen de procesindustrie?
Bezoek dan onze site en zie hoe we de levensduur van machines boosten.

Let's Reuse to Reduce! -> Foeth.com

FOETH

REUSE TO REDUCE

Foeth
Harselaarseweg 23
3771 MA Barneveld

www.foeth.com/nl/
+31(0)342 415 551
info@foeth.com

HILDERING PACKAGING

HILDERING PACKAGING
SPECIALIST IN BLIKVERPAKKINGEN

Hildering Packaging
Zandvoortstraat 69
1976 BN IJmuiden

www.hildering.com
(0255 510 409
info@hildering.com

Slimme oplossingen voor 2 of meer componenten

2-Componenten (2K) blikverpakkingen zijn ontwikkeld om twee (of meer) verschillende componenten tegelijk te verpakken en te vervoeren. Door onze jarenlange ervaring in de bouwchemie, verf- en lakkenindustrie hebben we 4 innovatieve systemen ontwikkeld:

2K-GEÏNTEGREERD; compacte, robuuste verpakking van A en B component. Bespaart tijd en werkt schoner. Het vulgoed van het B-component stroomt eenvoudig via een gaatje in het A-component. Zonder handmatig werk.

2K-GEKOPPELD; ideaal voor grotere conische blikken waar een UN Keur nodig is. A en B component kunnen apart gevuld worden en 'on demand' voor transport verbonden worden met een ring. Ze zijn volledig te legen en instapelbaar.

2K-VERBINDINGSRINGEN; een eenvoudig te monteren kunststof ring die elke conventionele blikverpakking aan elkaar koppelt. Beide componenten zijn nu stofvrij, luchtdicht en handsfree te mengen.

2K-KAPPEN; een unieke en makkelijke oplossing om een 2e blik, tube of pouch te verpakken. Met daarin bijvoorbeeld een verharder, plamuur, stuk gereedschap, decoratieve glitters of een uitgebreide handleiding.

En er is meer mogelijk! Wij denken graag met je mee.
Neem contact met ons op en ontdek wat wij voor jou kunnen betekenen.

KERN & SOHN / SOLVICA

Industrieunternehmen
PROFESSIONAL MEASURING
SINCE 1844

Kleur exact gedefinieerd

De SAUTER JCS kleurspectrometer van de specialist voor meet- en weegtechnologie KERN & SOHN is uw betrouwbare partner voor nauwkeurige kleurmetingen. Bepaal golflengten en kleurspectra met maximale nauwkeurigheid en detecteer zelfs de kleinste kleurverschillen.

Een overzicht van de SAUTER JCS:

- Nauwkeurige meting van golflengten en kleurspectra
- Gedetailleerde kleurkarakterisering - met en zonder inachtneming van de glans
- Snelle en nauwkeurige meting van het SCI- en SCE-spectrum, tegelijk binnen één seconde
- Met LED-lichtbron ter ondersteuning van fluorescentiemetingen
- Stabiel, stofdicht en schokbestendig

KERN

KERN & SOHN GmbH
Ziegelei 1
72336 Balingen, Germany

www.kern-sohn.com
+49 7433 9933-0
info@kern-sohn.com

Solvica
ADVANCED TESTING EQUIPMENT

Solvica B.V.
P.O. Box 202
8250 AE Dronten, The Netherlands

www.solvica.com
+31 88 3310661
info@solvica.com

HILDERING PACKAGING

SPECIALIST IN BLIKVERPAKKINGEN

voor alle soorten vulgoed

voor meer componenten

voor impact in het schap

voor veilig transport

Al meer dan 65 jaar
je partner in verpakingsoplossingen
voor verf, chemie en meer

www.hildering.com - info@hildering.com

